

Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság

(9090 Pannonhalma, Várkerület 1.)

által fenntartott

Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

(8230, Balatonfüred, Hősök tere 1.)

OM száma:203367

"Benne gazdagok lettetek minden tanításban és ismeretben."

1 Korintusiaknak 1,5

Pedagógiai program

2020

BEVEZETÉS 7

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 9

1.1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 9

1.1.1. PEDAGÓGIAI MUNKÁNK ALAPELVEI, ÉRTÉKEI 9

1.1.2. PEDAGÓGIAI MUNKÁNK CÉLJAI 12

1.1.3. AZ INTÉZMÉNYI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI 13

1.1.4. AZ INTÉZMÉNYI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 14

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK 15

1.3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK 23

1.4. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK 24

1.5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK 24

1.6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI 28

1.6.1. PEDAGÓGUSOK FELADATAI 28

1.6.2. OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE 28

1.6.3. AZ ISKOLAPSZICHOLOGUS FELADATAI ÉS JOGAI AZ ISKOLÁBAN 29

1.7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE 30

1.7.1. TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK: 32

1.7.2. TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM 33

1.7.3. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐK SEGÍTÉSE 34

1.7.4. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK SEGÍTÉSE 35

1.7.5. IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA 35

1.7.6. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG 36

1.8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE 37

1.9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI 37

1.9.1. ISKOLAHASZNÁLÓK AZ ISKOLAI KÖZÉLETBEN 37

1.9.2. SZÜLŐK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK 38

1.9.3. TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK 39

1.10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI 40

1.10.1. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI 40

1.10.2. A VIZSGASZABÁLYZAT HATÁLYA 40

1.10.3. OSZTÁLYOZÓ VIZSGA 41

1.10.4. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA 42

1.10.5. PÓTLÓ VIZSGA 42

1.10.6. JAVÍTÓ VIZSGA 42

1.10.7. SZINTVIZSGA 43

1.10.8.	KISÉRETTSÉGI	43
1.10.9.	KISVIZSGA	43
1.10.10.	ELŐREHOZOTT ÉRETTSÉGI VIZSGA	44
1.10.11.	A VIZSGÁK ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDJE	45
1.10.12.	A VIZSGATÁRGYAK LEHETSÉGES RÉSZEI	45
1.11.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	45
1.11.1.	ISKOLAVÁLTÁS	45
1.11.2.	ÁTJÁRTHATÓSÁG	46
1.11.3.	A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	46
2.	<u>A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT ALAPELVEI</u>	49
3.	<u>AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE</u>	50
3.1.	A VÁLASZTOTT KERETTANTERV	50
3.2.	AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	50
3.3.	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	51
3.4.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	52
3.5.	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI ...	52
3.6.	VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK	52
3.7.	A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL	53
3.8.	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI	53
3.8.1.	AZ ISKOLA KÖVETELMÉNYRENDSZERE	53
3.8.2.	AZ ELLENŐRZÉS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS ALAPELVEI	53
3.8.3.	AZ ELLENŐRZÉS	55
3.8.4.	AZ ÉRTÉKELÉS	55
3.8.5.	AZ ELLENŐRZÉS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS PEDAGÓGIAI SZEREPE	56
3.8.6.	AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS GYAKORLATA	56
3.8.7.	A TANULMÁNYI MUNKA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ÉRDEMJEI, OSZTÁLYZATAI ÉS TARTALMA	57
3.8.8.	AZ EGYES JEGYTÍPUSOK ÉS SÚLYOZÁSUK	59
3.8.9.	A 3 ÉVES SZAKKÖZÉPISKOLAI, 2020. JÚLIUS 1. UTÁN SZAKKÉPZŐ ISKOLAI KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐK KÖZISMERETI ÉRTÉKELÉSE	59
3.8.10.	AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI SZÁMONKÉRÉS ELVEI, FORMÁI, RENDJE ÉS KORLÁTAI, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE ÉS SÚLYA	59
3.8.11.	AZ EGYES MODULOK ÉRTÉKELÉSE ÉS MINŐSÍTÉSE, VALAMINT BESZÁMÍTÁSA AZ ISKOLAI ÉVFOLYAM SIKERES BEFEJEZÉSÉHEZ	61
3.8.12.	ÖSSZEGZÉS	61

3.9. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	61
3.9.1. A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI, FORMÁIÓ1	
3.9.2. A MAGATARTÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK SZEMPONTJAI (IRÁNYMUTATÓ SZÁNDÉKKAL).....	64
3.9.3. A SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK SZEMPONTJAI (IRÁNYMUTATÓ SZÁNDÉKKAL)	65
3.9.4. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉSKORLÁTAI.....	67
3.9.5. 2.10.1 TÁJÉKOZTATÁS AZ ÉRTÉKELÉSRŐL	68
3.9.6. PROJEKTOKTATÁS.....	68
3.9.7. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	68
<u>4. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI</u>	69
4.1. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMBAN ALKALMAZHATÓ MÓDSZEREK	69
4.2. FELTÉTELEK, RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ ESZKÖZÖK	71
4.3. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉS TERÜLETEI.....	72
4.4. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉS SZÍNTEREI	72
4.5. EGÉSZSÉGNEVELÉS A SZAKKÉPZÉS TERÜLETÉN	73
4.6. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSSEL KAPCSOLATBAN MEGFOGALMAZOTT CÉLJAINK.....	73
4.7. GYÓGYTESTNEVELÉS	74
<u>5. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI.....</u>	75
5.1. TÖRVÉNYI HÁTTÉR.....	75
5.2. KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI JOGSZABÁLYOK	75
5.3. HELYZETKÉP, ADOTTSÁGOK.....	76
5.4. ERŐFORRÁSOK	76
5.4.1. HUMÁN ERŐFORRÁS:.....	76
5.4.2. TECHNIKAI FELSZERELTSÉG, TANESZKÖZÖK:.....	77
<u>6. JÖVŐKÉP – ALAPELVEK ÉS CÉLOK.....</u>	78
6.1. ÁLTALÁNOS CÉLOK ÉS ÉRTÉKEK:	78
6.2. PEDAGÓGIAI CÉLOK:	78
6.3. KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK	79
6.3.1. RÖVID TÁVÚ CÉLJAINK:.....	79
6.3.2. TANULÁSSZERVEZÉSI ÉS TARTALMI KERETEK	79
6.3.3. TANÓRÁN KÍVÜLI PROGRAMOK.....	82
6.4. A KÖRNYEZETI NEVELÉSBEN HASZNÁLHATÓ MÓDSZEREK.....	82
6.5. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	84

6.6. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	84
6.6.1. HITTAN OKTATÁS	84
<u>7. ISKOLÁNKBAN INDULÓ KÉPZÉSEK.....</u>	86
7.1. ALAPTEVÉKENYSÉG:.....	86
7.2. ÉVFOLYAMAINK:.....	86
7.2.1. KÖZNEVELÉSI TÍPUSÚ SPORTISKOLAI GIMNÁZIUM 9-12. , 4 ÉVES KÉPZÉS ÉS NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMMAL 9.NY-12. 5 ÉVES KÉPZÉS:	86
7.2.2. SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS KIFUTÓ RENDSZERBEN:	88
7.2.3. 3.1.3 SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉSEK KIFUTÓ RENDSZERBEN	89
<u>8. SZAKMAI PROGRAM</u>	91
8.1. A SZAKMAI MUNKA CÉLJA.....	91
8.1.1. SZAKMAI KÉPZÉS	91
8.1.2. A SZABÓKY ADOLF SZAKKÉPZÉSI ÖSZTÖNDÍJ	92
8.2. SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS	92
8.3. SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS	93
8.4. A SZAKKÉPZÉS FELTÉTELRENDSZERE, SZERVEZÉSE	93
8.4.1. A SZAKKÉPZÉS TÁRGYI FELTÉTELEI.....	93
8.4.2. A SZAKKÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI:.....	94
8.4.3. ELMÉLETI OKTATÁS.....	94
8.4.4. GYAKORLATI OKTATÁS.....	94
8.5. SZAKMAI GYAKORLATOK LEBONYOLÍTÁSÁNAK FORMÁI:	94
8.5.1. ÖSSZEFÜGGŐ GYAKORLAT.....	94
8.5.2. AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK SZABÁLYAI:.....	95
8.5.3. AZ INTÉZMÉNY MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	95
8.5.4. AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL A SZAKKÉPZÉSBEN SZERVEZETT VIZSGÁK	95
8.5.5. A SZAKMAI KÉPZÉS INGYENESSÉGE.....	95
8.6. A TANULÓT MEGILLETŐ JUTTATÁSOK.....	95
8.6.1. A TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, ESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVE.....	96
<u>9. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK</u>	97
<u>10. FÜGGELÉK.....</u>	98

Bevezetés

Iskolánk, a Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium ebben a tanévben ünnepli fennállásának 85. évfordulóját, amely fémjelzi azt a törekvésünket, hogy a hagyományok megőrzésével, de ugyanakkor az új idők kihívásának megfelelően, egy emberöltőnyi tapasztalatunkat felhasználva oktassuk és neveljük a jövő nemzedékét.

Amióta 1935-ben a Magyar Királyi Földművelődési Minisztérium megalapította az iskolát, több fenntartó - városi majd megyei - állt az intézmény mögött. A Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság 2012.09.01-én vette át az intézményt fenntartóként. 2019. szeptember elsejétől intézményünk részben önálló gazdálkodó iskola, de továbbra is célunk, hogy a Bencés rend alapelveivel, elvárásaival összhangban dolgozzunk, neveljünk, oktassunk.

Az évtizedek során számos szakmát tanítottak az ódon falak között. A szőlész-borász szakma mellett gyümölcsstermesztő, zöldségtermesztő, kertész, kertészeti gépész, kertész technikus majd a rendszerváltást követően idegenforgalmi technikus, parképítő technikus, virágkötő-berendező, növénytermesztő gépész szakmákat lehetett itt szerezni. Majd pincéreket, cukrászokat, rendészeket, parképítőket, lakatosokat és hegesztőket képeztünk. 2016 szeptemberében elindult az első gimnáziumi osztály, 2018 szeptemberében pedig az első nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztály.

Új tornacsarnokunknak köszönhetően, melyet 2015-ben adtak át, a sportélet is megélénkült az intézményben. Az iskola röplabda-, fiú és lány futball- és kosárlabdacsapata egyre több versenyen szerepel, szép sportsikereket érnek el.

Diákjaink az ország egész területéről jönnek, hiszen van egy 55 szobás (110 férőhelyes) leány és egy 28 szobás (112 férőhelyes), 2016-ban felújított fiúkollégiumunk is.

Iskolánk azt a célt tűzte maga elé, hogy a 14-19 éves korosztály számára vonzó módon nyújtsa gimnáziumi osztályunkban az érettségire való felkészülés mellett a nyelvtanulás és a sportolás lehetőségét, technikumi osztályunkban a rendészeti ágazathoz tartozó szakmák elméleti és gyakorlati oldalának mélyebb megismerését, szeretetét, szakképző iskolai osztályainkban a szőlész-borász, szakács, cukrász és a kertész szakmák minél alaposabb elméleti és gyakorlati elsajátítását, miközben erkölcsös életvitelre, megbízhatóságra, egymás megbecsülésére és szeretetére neveljük a fiatalokat, illetve a felnőtteket. Értelmes életcél szeretnénk nyújtani számukra, akár a továbbtanulás lehetőségével, akár egy jó szakma, esetlegesen egy másodszakma megszerzésével. Biztosítani szeretnénk számukra szakmájuk szeretetét és alapos ismeretét, mely elkísérheti őket egész életükön át. Célunk, hogy az itt tanuló diákok a megfelelő középiskolai képzés megválasztásával, a színvonalas szakmai illetve technikumi képzés segítségével iskolánkból kikerülve a munkaerőpiac megbecsült tagjai legyenek. A becsületes, megbízható, magas szakmai tudással rendelkező szakember örök érték.

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium alaptevékenységét az alábbiak szerint rögzítjük:

a művelődés céljait és az ifjúság jellemének alakítását akarja megvalósítani,

kiemelt értéknek tekintjük az alapkészségek és ismeretek személyhez igazított elsajátítását, azt a tudást és azokat a viselkedésbeli jellemzőket, amelyek a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdasági világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódnak, diákjaink értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudással rendelkezzenek, beléjük neveljük az igényességet, az élethosszig tartó tanulásra, továbbképzésre sarkalló motivációt megteremtjük a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akik – vagy akiknek a szülei – a nevelésben fontosnak tartják a keresztény hit és erkölcs értékeit, középiskolai és szakképzési programunk mellett a leghatékonyabb nevelési eszköz a kollégiumi élet, amely önfegyelemre, közösségi gondolkodásra, lelki és szellemi igényességre kívánja tanulóinkat

formálni, feladatunk a műveltség átadása, az egyetemes kultúra közvetítése, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítése, a művelődés nemes, emberi eleméhez hozzá akarja adni az isteni kinyilatkoztatás és a keresztény élet többletét is.

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. *Pedagógiai munkánk alapelvei, értékei*

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium lehetőséget akar adni azoknak a szülőknek, akik gyermekeiket katolikus nevelésben szeretnék részesíteni. Iskolánk nyitva áll más keresztény egyházak hívei előtt is és mindenki előtt, aki elfogadja alapelveinket.

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium olyan korszerű alapozó és szaktárgyi tudást közvetít, amely megfelel az állami követelményeknek, így felkészít a középfokú tanulmányokra, az érettségire és a továbbtanulásra is. Ugyanakkor átfogó nevelésre és oktatásra törekszik, amely döntően meghatározza mind az egyes tantárgyakban való oktatást, mind az iskolai élet alakítását. A bencés iskola hagyományának megfelelően több akar lenni, mint tisztán oktatási intézmény. Ezért hangsúlyozza más, a hagyományos oktatáshoz kevésbé kötődő készségek felébresztését és lehetőség szerinti kifejtését is.

A tanórák szerves kiegészítését szolgálják a különböző sport-tevékenységek, a közösségalkotó, a természet-megismerést is szolgáló túrák, a környezet- és természetvédelmi nevelést segítő oktatás, a (tanulmányi) kirándulások, a múzeum- és színházlátogatások, a színjátszó kör, az olvasókör, az önképzőkör, az előadások és az őket követő beszélgetések, a filmbemutatók megbeszélésekkel, a zenetanulási lehetőség, a könyvtárhasználat, a KRESZ, a számítástechnika és az irányítástechnika elemeinek elsajátítása, az ének, a hangszeres oktatás, a modern és a néptánc, a grafika, az agyagozás, a képzőművészeti és egyéb tevékenységek, a sakkoktatás és a tanulás tanítása. Ezeknek a lehetőségek és adottságok szerinti beépítése a "képzésbe" jelentős gazdagodást jelenthet.

A hitre nevelésnek az iskolánkban különleges helye és értéke van. Bízunk abban, hogy iskolánkban össze lehet kötni "az időleges és az örök célokat" a felnövekvő ember oktatásában és nevelésében. Tudjuk, hogy a hit nem emberi teljesítmény terméke, hanem Isten ajándéka; a hit elfogadása az egyes személyek szabad beleegyezését feltételezi. De azt is tudjuk, hogy "a hit hallásból ered", s ezért mindent megteszünk, hogy a hozzánk kerülő fiatalok a Szentírásán keresztül megismerkedjenek a hit elemeivel és az üdvösségtörténettel, hogy felébredjenek bennük az igényt Isten keresésére és arra, hogy vágyakozzanak utána. Állandó "igehirdetésünkkel" Istenre irányuló kérdéseikre válaszolunk, személyes beszélgetéseinkkel ösztönözzük, kísérjük és támogatjuk törekvéseiket, és segítséget nyújtunk nekik, hogy meggyökerezzenek a személyesen elfogadott hitben. A Szent Benedek által hangsúlyozott istenkeresés intézményünk vallásos nevelésének alapja. Ezért a hitoktatás nevelésünk szerves része.

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium az ökumenizmus szellemében nyitott a más hitvallású keresztények előtt is. Az iskola szeretne az a hely lenni, ahol a gyermekek és a felnövekvő fiatalok megtanulják megismerni a más hitvallású keresztények értékeit közvetítő hitvallását is, s így az egység építésén munkálkodnak, és a keresztény tanításban elmélyülve, hitből fakadó életre találnak.

Az iskola oktatásában, nevelésében és légkörében meghatározó tényező a benedeki Regulában hangsúlyozott "discretio", a bölcs mértéktartás (64. fej.). Benedeket bizalmatlanság tölti el a szélsőségekkel szemben, viszont nagyra értékeli a higgadságot, a megfontoltságot, a kiegyensúlyozottságot és a körültekintést. Iskolánk arra törekszik, hogy megtalálja a helyes mértéket, a próbát kiállt értékek és a jelen kihívásai között.

A középfokú oktatás nevelési és oktatási alapelvei azt a célt szolgálják, hogy növendékeink érettebb személyiségekké váljanak, akik világnézetüket majd meggyőződéssel vállalják, és képesek lesznek arra,

hogy keresztény felelősséggel alakítsák életüket a családban, a hivatásukban, az egyházban és a társadalomban.

A katolikus nevelés alapja és középpontja maga Krisztus.

Az egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kiformalására (CIC 794-795. kánon).

A II. vatikáni zsinat dokumentumai közül különösen a *Gravissimum Educationis Momentum* kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.”¹

A katolikus iskola része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az egyház a katolikus iskola által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803. kánon) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése,
- a keresztény értékrend közvetítése,
- az egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat,
- az intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében,
- a keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása,
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele,
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése,
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére,
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk pedagógiai működésében:

- a diák személyisége a pedagógus személyiségének hatására fejlődik, ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra: „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenykedésén és tanúságtételén múlik”²,

¹ II. vatikáni zsinat „*Gravissimum Educationis Momentum*”(G.E.3.)

² A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- a nevelésben (különösen a kezdeti periódusban) fokozott szerepe van a szokások automatizálásának, ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül,
- lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe, ezért arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen,
- nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek, értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél,
- döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása (ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik),
- az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel,
- valljuk, hogy minden gyerek Isten gyermeke, ezért él benne egy olyan mag, amelynek kibontakozását segítve, mindegyikük képes saját fejlődését irányítani a számára legmegfelelőbb irányba (számunkra ez azt jelenti, hogy feltétel nélkül szeretetre méltóak),
- a kibontakozás-kibontakoztatás egy időbeli folyamat, amelyet kísérni kell, ezért az iskola világos, áttekinthető, kiszámítható kereteket biztosít ehhez a folyamathoz,
- az egyéni fejlődés-fejlesztés kísérése személyes törődést és odafigyelést követel, amit a legteljesebb módon meg akarunk adni növendékeinknek, s hisszük, hogy mindez növendékeinket segíti a felelős, szabad választásban és az önmeghatározásban,
- a tananyag átadása közben hozzásegítjük diákjainkat, hogy állandó érdeklődés fejlődjön ki bennük az új ismeretek és tapasztalatok után, s azokat kritikusan megvizsgálva beépítsék eddigi tudásuk rendszerébe, valamint megtanítjuk őket tanulni, ezzel hozzásegítve őket a későbbi folyamatos fejlődéshez, felhívva figyelmüket az élethosszig tartó tanulás jelentőségére,
- segítjük diákjainkat, hogy munkájukban – melyben sikereket élhetnek meg – megeléjék az alkotás örömét, ezáltal eljuthatnak az emberi munka tiszteletéhez és szeretetéhez, amely önmaguk és későbbi családjuk megélhetésének alapja,
- felismerjük, megbecsüljük és diákjainkkal megszerettetjük a pedagógiai folyamatokban megjelenő értékeket (tárgyi, művészeti, erkölcsi),
- kiemeljük egymás és a természeti környezet megbecsülését, az egymással való együttműködést és felelősségvállalást, a hűséget, egyszóval a szeretetet,
- célunk újra felfedeztetni diákjainkkal nemzetünk igazi értékeit, amely nyelvi és kulturális közegünk, mert reméljük, hogy ezáltal a nálunk tanulók rátalálnak közösségi gyökereikre,
- minden egyes tanuló képességeit és adottságait mérlegeljük, s ennek megfelelően a differenciált pedagógia módszereit alkalmazzuk,
- igyekszünk bevonni őket a keresztény közösség életébe, és a tapasztalatra épülő hitoktatás által növeljük hitüket,
- lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül biztosítjuk a minőségi tudáshoz, a közösséghez és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében,
- kollégiumaink „családias” légkörben, mintegy szociális védőhálót kialakítva, az értéktisztelet, a gyermekszeretet, a tanulói személyiség tiszteletben tartása jegyében nevelik és oktatják növendékeinket,

- olyan kollégiumi élet kialakítására törekszünk – megőrizve a már kialakult helyi hagyományokat, – ahol tanár és diák jól érzi magát, a szülő pedig biztos abban, hogy gyermeke jó helyen van.

1.1.2. *Pedagógiai munkánk céljai*

Pedagógiai munkánk célja, hogy

- a diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak,
- cselekvő elkötelezettségre neveljük diákjainkat az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesztjük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességüket,
- a gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza,
- a diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen,
- megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, iskolánk tanulói a haza felelős polgárává váljanak,
- a kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze, reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre nevelje diákjainkat,
- az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja, minden tanulónk váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást,
- a liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat,
- nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa,
- magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat), kifejlődjön tanulóinkban a hazafiság érzelmvilága,
- hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (pl. táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, helyi népszokások),
- a kulturált szórakozás igényét kialakítsa, törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra,
- megismertesse és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a tanulók megszerezzék az alapkészségeket és azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, valamint a változások befolyásolásához, így saját sorsuk alakításához is,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését,
- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, hogy a tanuló megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munka világában,

- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése a kompetencia alapú oktatás megvalósításával,
- a digitális írástudás elterjesztése,
- a tanulók kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése,
- fejlessze az egyén tanulási kompetenciáját, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

1.1.3. *Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai*

A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”³

Ezért intézményünk fontosnak tartja a következőket:

- segítsük elő az egyéni élmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben (pl. szakkörök, kirándulás, zenetanulás, kézművesség, iskolanapok szervezése),
- nagyon fontosnak tartjuk, hogy tanulóink szeressék és ismerjék meg tágabb és szűkebb környezetüket, ezért feladatunknak tartjuk, hogy megismertessük diákjainkkal országunk, városunk és iskolánk múltját, hagyományait és jelenét – ezt a feladatot minden osztályban a történelem és osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg, emellett bekapcsolódunk városaink életébe, részt veszünk a városi rendezvényeken és megemlékezéseken, emellett kialakítjuk és ápoljuk saját iskolai hagyományrendszerünket is,
- kiemelten kezeljük az ország és a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartjuk Európához való tartozásunkat is,
- fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, valamint az egyes tantárgyak elsajátítása során,
- tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását,
- teremtsünk a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket,
- mutassunk fel szentek, ismert egyházi és elismert világi személyiségek követésre méltó példáit,
- segítsük elő a személyes meggyőződés, a keresztény világszemlélet és a világné kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján,
- hozzunk létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis)közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, akaratát, együttműködési készségét, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját,
- törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésekből fakadnak,
- etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismerttetése által segítsük elő az iskolai nevelés és oktatás hozzájárulását Magyarország gazdasági fejlődéséhez,
- minden képzési területünkön tantárgyszerűen foglalkozunk a környezetünk egészségének megóvásával, alakítsuk ki diákjainkban a saját maguk iránti esztétikai igényt,

³ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

- ahhoz, hogy diákjainkban kialakuljon az egészséges életmód iránti igény, meg kell ismertetnünk diákjainkkal az egészséges életmód szabályait és a káros szenvedélyek elkerülésének lehetőségeit – ezt a feladatunkat az osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg, emellett külön délutáni foglalkozások keretében is igen nagy hangsúlyt fektetünk rá, valamint minden évben a különböző aktuális egészségügyi világnapokon szintén foglalkozunk az egészséget károsító különböző problémák megelőzésével és törekszünk arra, hogy diákjaink minél többet tudjanak ezekről, hogy ellent tudjanak állni a kísértésnek,
- élet közeli tanulási környezetben az iskolai nevelés-oktatás során arra törekszünk, hogy eljuttassuk tanulóinkat a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz,
- kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös, globális problémákra, nyitottak vagyunk a különböző kultúrák iránt,
- a tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvő tevékenységrendszerét biztosítjuk.

1.1.4. *Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai*

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, az osztályzást, a jutalmazást.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.),
- tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, stb.),
- magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.),
- jutalmazás és büntetés formái: házirend szabályozza,
- nevelés sikerét veszélyeztető körülmények elkerülését elősegítő módszerek (személyes kapcsolat, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.).

Eszközök és eljárások alkalmazása:

- előnyben részesítjük azokat a szervezési megoldásokat, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését,
- használják az infokommunikációs eszközöket,
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket (tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés, tantárgyak tömbösítése, projektoktatás, témahét),
- a nevelési-oktatási folyamatot úgy kell megszerveznünk, hogy az segítse elő a tanulók szilárd alapképességeinek kialakítását, előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére,
- az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésben-oktatásban alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit,

- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában,
- az SNI tanulók esetében a sérülés specifikus fejlesztést, az egyéni haladást alkalmazzuk,
- tanításunk fő elve és teendője a tanulókhöz legjobban alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben,
- a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat,
- a tanítási-tanulási helyzeteknek, a tanulásszervezési módoknak és értékelési eljárásoknak alkalmazkodniuk kell az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, hogy azok támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását (valamely műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, pl. moduláris oktatás, epocha)
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítanunk mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő körülöttünk élő embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a hegyi beszéd, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek.

A középiskolai nevelés nehézségeinek kiindulópontja az, hogy a tanulók már részben kialakult – jórészt másutt és más körülmények között kialakult – egyéniséggel érkeznek meg a középiskolába. Így első feladatunk, a tanulók személyiségének megismerése, a középiskolai életbe való beépítése és megfelelően történő aktivizálása. Ez a feladat nemcsak az osztályfőnökök munkájának része, hanem minden szaktanáré is, hiszen a személyiség nemcsak a tulajdonságokat, hanem a képességeket és készségeket is magában foglaló kategória.

Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyerekekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

A tizenkettedik évfolyam jelentősége rendkívül nagy még a felnőttoktatásban is, hiszen a tanulók továbbtanulási és pályaválasztási döntéshelyzetbe kerülnek. A helyes döntés alapja a reális önkép kialakulása, mely az előző évek helyes értékelésén alapulhat. A tanári munka egyik legnehezebb feladata az, hogyan vezessük rá tanítványainkat a helyes önértékelésre, a megfelelő pályaválasztásra. Ebben a folyamatban kiemelkedő a tanárok pályaaorientációs tevékenysége. Megemlítendő, hogy ez is az osztályban tanító összes tanár feladata, hiszen a sokféle érdeklődésű diák sokféle irányítást kíván.

Egészen más jellegű kapcsolatrendszer kíván meg az érettségi utáni képzés. A tanár-diák kapcsolat azonban itt sem mellőzhető. Fontos feladat, hogy rávezessük diákjainkat arra, hogy változatlanul középiskolás tanulók, így elkerülhetjük a szükségtelen konfliktusok kialakulását.

Az oktató-nevelő munkát, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat iskolalelkész, iskolapszichológus segíti. A pedagógusok a tanulók személyiségének feltárásához, valamint annak fejlesztéséhez igénybe vehetik az iskolapszichológus és az ifjúságvédelmi felelős módszertani segítségét.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

A hitre nevelés területén elvégzendő feladataink:

- a hitre nevelés szője át iskolánk mindennapi életét,
- a hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához és életkorához,
- ismerje és tartsa be az Istentől kapott parancsokat, mint a valláserkölcsei élet örök érvényű alaptörvényeit (főparancs, tízparancsolat), amely az embernek Isten és embertársai iránti kötelességeit összegzi,
- alakuljon ki tanulóinkban az erényes élet igénye (állandó készség a jó akarására és megtételére),
- tartsa be a négy sarkalatos (kardinális) erényt:
 - okosság: az a begyakorolt körültekintés, józan ítélőképesség, mely által az általános erkölcsi irányelveket mindennapi tetteiben a körülmények mérlegelésével alkalmazza,
 - igazságosság: adja meg mindenkinek, ami neki jár – Istennek a teremtményi hódolatot – a közösségnek, hazának, társadalomnak kötelességeink teljesítését, embertársainknak a velük való kapcsolatoknak vagy megállapodásoknak megfelelő javakat, szolgáltatásokat, tartozásokat,
 - erősség: rendelkezzen a lélek erejével, legyen állóképessége a jó ügyekben, a szorongatások, szenvedések, küzdelmek között,
 - mértékletesség: gyakorolja be és uralkodjon az emberi szenvedélyek fölött mind testi természetű dolgokban (falánkság, élvezetek, nemi vágy, mozgás stb.), mind a szellemiekben (harag, kíváncsiság, rendetlen kíváncsiság, túlzásokra való hajlam),
- ismerje meg az isteni erények célját, Istennel való kapcsolatát, adományait, s értse, hogy mindezek a mi együttműködésünkkel bontakoznak ki:
 - 1. HIT – a legfőbb Igazság szavának, igéjének feltétlen elfogadása annak alapján, hogy Isten nem téved, és nem téveszt meg,
 - 2. REMÉNY – bizalomteljes ráhagyatkozás a legfőbb Jóra, aki minket üdvözíteni tud és akar, illetve vakmerőség nélkül, de Isten irgalmában bízva életünknek az öröklét felé irányítottsága,
 - 3. SZERETET – akaratunk minél teljesebb egyesülése Istennel, aki maga a Szeretet, valamint felebarátaink szeretete Istenre való tekintettel és Isten példája szerint – a szeretet gyümölcsei: a béke, az öröm, valamint a megbocsátó és adakozó jóindulat,
- tartsa be az evangéliumi parancsokat és tanácsokat, hogy a bűnt elkerülje és a jót tegye, hogy foglalkozásának, képességeinek megfelelően legyen példamutató cselekedeteiben, igazságban és szeretetben, családjá, munkahelye, embertársai körében,
- minden igazi jócselekedetében érezze a kegyelem hatását, legyen együttműködő.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladataink:

- az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, megalapozása, fejlesztése,
- a megismerés képességének fejlesztése,
- az önismeret, a céltudatosság kialakítása,
- a helyi ill. a kerettantervre épülő tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladataink:

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
- a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése,
- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése,
- életszerű helyzetek bemutatásával készítse fel a diákokat az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira,
- nyújtson lehetőséget az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására,
- az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogassa a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet,
- a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hasson ki egész felnőtt életükre és segítse elő helyzetállásukat a munka világában is.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladataink:

- a gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása,
- szociális kompetenciák fejlesztése,
- a helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés területén elvégzendő feladataink:

- diákjaink ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait,
- tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát,
- sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek,
- alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége,
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját,
- tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés területén elvégzendő feladataink:

- diákjainkban alakuljon ki a törvénytisztelet, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, melyet az erőszakmentesség, a méltányosság jellemez,
- tartsák be az együttélés szabályait, aktívan vegyenek részt a közügyekben,
- rendelkezzenek a kreatív, önálló kritikai gondolkodással, az elemzőképességgel és alakuljon ki bennük a megfelelő vitakultúra,

- a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások során alakuljon ki a tanulóknak a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése terén elvégzendő feladataink:

- elő kell segíteni a tanulóink kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését, amely a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapszik,
- hozzá kell segíteni őket ahhoz, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra,
- a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell őket abban, hogy érezzék, alakítani tudják fejlődésüket, sorsukat, életpályájukat,
- a megalapozott és helyes önismerettel váljanak képessé arra, hogy másokat megértsenek, tiszteljenek, szeretetteljes emberi kapcsolatokat létesítsenek, boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi életet tudjanak kialakítani.

A családi életre nevelés terén elvégzendő feladataink:

- olyan erkölcsi normák, harmonikus családi minták közvetítése, amellyel a család szerepe erősödik,
- foglalkoznunk kell a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításával, a szexuális kultúra kérdéseivel,
- fel kell készíteni diákjainkat a felelős párkapcsolatok kialakítására, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére.

A testi és lelki egészségre nevelés területén elvégzendő feladataink:

- az egészséges életmódra nevelés során segítsük hozzá diákjainkat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez,
- legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására,
- legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére,
- sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek,
- a családdal együttműködve készítsük fel diákjainkat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében,
- hogy bármilyen helyzetben tanulóink a káros függőségeket elutasítsák, bennük ilyen szokások ne alakuljanak ki.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség területén elvégzendő feladataink:

- diákjainkban alakuljon ki az akadályozott, hátránnyal élő, beteg, sérült, fogyatékos, székelykorú emberek iránti együttérző és segítő magatartás,
- fejlesszük szociális érzékenységüket – a saját élményű tanuláson keresztül – képességüket (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez,
- pedagógusaink szenteljenek figyelmet minden tanuló képességbeli és társadalmi különbözőségére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság területén elvégzendő feladataink:

- növendékeink ismerjék és becsüljék az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában,

- használják az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel,
- a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljon meghatározóvá a tanulóink számára,
- fel kell készítenünk őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, hogy ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció területén elvégzendő feladataink:

- átfogó képet kell nyújtanunk tanulóinknak a középfokú intézményrendszer és a munka világáról, amelyek révén kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére,
- fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés területén elvégzendő feladataink:

- diákjainknak hasznosítható ismeretekkel kell rendelkezniük a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról,
- ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén,
- tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát,
- lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés területén elvégzendő feladataink:

- növendékeink értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, felelős résztvevői legyenek a nyilvánosságnak,
- ismerkedjenek meg a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével,
- készüljenek fel a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása területén elvégzendő feladataink:

- a pedagógus keltse fel az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban,
- tanítsa meg diákjait arra, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok, melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, miként működhetnek együtt csoportban a tanulók, hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb.,

- tegye képessé őket arra, hogy a tanulók új helyzetekben is képesek legyenek alkalmazni a megszerzett tudást,
- folyamatosan növelje a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetősége szerint a tanulás eredményességét, a tudás minőségét értékelje.

Kompetenciaalapú oktatás

Fontos, hogy tanulóink általános és szakmai műveltsége korszerű legyen. Fontos továbbá, hogy harmonikus személyiségekké váljanak. Lényeges, hogy mire tanulmányaikat befejezik, alakuljon ki bennük határozott, pozitív erkölcsi értékrend, amelynek alapján képesek lesznek megtalálni a helyüket a társadalomban. A fenti értékrend a következőkből álljon: humanizmus, demokrácia, nemzeti identitástudat, európaiság. A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kell szolgálnia.

Kompetenciaterületek:

1. szövegértési-szövegalkotási,
2. matematikai-logikai,
3. szociális, életviteli és környezeti kompetenciák,
4. idegen nyelvi (angol, német)
5. IKT (informatikai és médiahasználati) területen,
6. az életpálya-építési kompetenciák területén.

1. A szövegértési és szövegalkotási képességek

A szövegértési és szövegalkotási képesség mindenfajta tanulás és társadalmi szerepvállalás elemi feltétele. Az e képességcsoportot megalapozó ismereteket ma már valamennyi iskolaköteles korú gyermek elsajátítja Magyarországon. Lényeges, hogy e kompetenciaterület tervszerű fejlesztése folytatódjon a felsőbb évfolyamokon. Az évek során a tanulók egyre növekvő terjedelmű és bonyolultságú szövegekkel találkoznak, azonban ezek elemző feldolgozásához, befogadásához segítségre van szükségük. Hasonló segítségre van szükségük a szóbeli és írásbeli szövegalkotás terén is, hiszen ha a számonkérés során dominánssá válik az ismeretek írásbeli tesztelése, nem kap elég figyelmet a különféle céloknak, érzelmi állapotoknak, kommunikációs helyzeteknek alárendelt szóbeli és írásbeli szövegalkotási képesség fejlesztése.

2. A matematikai kompetenciák

A matematikai gondolkodásmód a világ leképezésének, értelmezésének sajátos módszere, amely különösen cselekvési stratégiák alkotása, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése során igen hasznos eszközökkel tudja segíteni a hétköznapi gondolkodást. A matematikai képességek fejlesztése a mindennapi élet problémáival, illetve az egyén szükségleteivel. Az elvont matematikai ismeretek, a matematikai logika más tartalmi területeken való felhasználása a tanulók problémaazonosító és –megoldó képességének a fejlesztése érdekében.

3. A szociális és életviteli kompetenciák, környezeti nevelés

A szociális és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek egyaránt alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének. E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkézség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó és érvelő képesség, a konfliktustűrő,

-kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető és szervező képesség kap kitüntetett szerepet. Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át, és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak.

4. Az idegen nyelvi kompetenciák

Idegen nyelvi kompetenciák alatt az alábbi kompetenciákat értjük:

- szövegértés és szövegalkotás idegen nyelven szóban és írásban,
- kommunikációs szándékok megértése és érthető kifejezése,
- ezzel szoros összefüggésben az adott idegen nyelvhez kapcsolódó, az eredményes nyelvhasználathoz/kommunikációhoz szükséges szociokulturális ismeretek és azok alkalmazása. A hagyományos nyelvtanítási gyakorlat (olvasás, fordítás, nyelvtani gyakorlatok) helyébe lépő, cselekvésközpontú és kommunikatív stratégiák eredményesen járulnak hozzá a használható nyelvtudás kialakulásához, és igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez, világismeretéhez. Ennek gyakorlati megvalósítása ugyanakkor a pedagógusok részéről egy sor ismeret megszerzését és készség kialakítását igényli.

5. Az IKT kompetenciák

Az IKT (informatikai és kommunikációs technológiák) ismerete és használata a munkaerőpiac egyes területein alapvető követelmény, más területein esélynövelő tényező. Az IKT kompetenciák jelentik egyrészt az eszközjellegű informatikai alkalmazások ismeretét, másrészt azok kreatív használatát a munkavégzés során és a hétköznapi életben egyaránt. A tananyag megtanítása, a gyakorlás nagyon időigényes, igénybe veszi a teljes óraszámot, így a tradicionális módszerek mellett nem jut idő a számítógép használatára a tanulásban-tanításban. Az IKT módszerek megjelenése lehetőséget teremt egy átfogó módszertani megújulásra. Alkalmazásuk során elkerülhetetlen, hogy átgondoljuk a tananyagot, a fejleszteni kívánt készségeket, átszervezzük a megtanítandó információkat. Az IKT kompetenciák fejlesztése érdekében szükséges a digitális, interaktív internetes taneszközök használata.

6. Életpálya-építési kompetenciák

Az életpálya-építési kompetenciák nemcsak a pályaorientációt jelentik, hanem az egyén képességét arra, hogy

- reális önismerete alapján tisztában legyen szellemi és fizikai erősségeivel és gyengeségeivel,
- különböző távú célokat tudjon maga elé tűzni és a célhoz vezető utat képes legyen operatív szakaszokra bontani,
- közvetlen tetteit képes legyen céljainak alárendelni, illetve a céljainak és érdeklődésének megfelelő egyéni tanulási utakat kijelölni,
- az egész életen át tartó tanulás egyéni folyamatában tudja saját tetteit és teljesítményét reflektív módon értékelni,
- képes legyen a megkezdett utak szükség szerinti korrekciójára,
- tudjon jó döntéseket hozni.

Összegezve a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka,

- fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat,
- járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez,
- a személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:
 - biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
 - „személyre szabott”, az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete, ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában,
 - az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önértékelés, önbizalom, önművelés, megfontolt ítélőkészség, önfegyelem, stb.),
 - társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (nyitottság, befogadókészség, tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
 - a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
 - a humanizált társadalom- és világkép értékei (pl. hazaszeretet, egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése),
- mélyüljön el bennük a hazájuk iránti szeretet,
- kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt,
- a tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény felkeltése,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- tisztelje az emberi jogokat és a demokrácia értékeit, sajátítsa el aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részkapességeket,
- felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt, rendelkezzenek kellő önállósággal,
- az emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiség alakulására, ismerjék meg és kontrollálják önmagukat,
- a személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat kezelni, helyére tenni. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nevelés nagy feladata, hogy a hamis értékeket valóban negatívvá tudja tenni, és a diákok természetes becsvágyát, sikerre törekvését átítassa a keresztény szellemmel és a helyes irányba terelje.

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- rendelkezzenek alapvető erkölcsi ismeretekkel,
- részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban,
- előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- készüljön fel az esetleges pályamódosításokra,
- őrizték meg a személyes méltóságukat,
- önfejlesztés, önművelés igénye és szokása alakuljon ki bennük,
- váljanak tudatos fogyasztókká, tudják mérlegelni a döntéseikkel járó kockázatokat, tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között,
- alakuljon ki bennük az okos gazdálkodás képessége, személyes felelősségen alapuló környezettudatos magatartás,
- házi rend felelős betartása.

1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A hozzánk kerülő gyermekek, fiatalok, illetve fiatal felnőttek életüknek az egyik legkritikusabb, legsérülékenyebb időszakában vannak. A kisgyermekkorot követően a serdüléssel a szülői kapcsolatok gyengülnek, erősödik a kortárs csoportok és az egyéb információhordozók szerepe a tanulásban és felvilágosításban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagymértékben meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, preferenciáik kialakítását. Az iskola tehát a családi környezet mellett a szocializációnak azon színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A teljes körű egészségfejlesztés alapelve és céljai:

- segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában, bővítse, korszerűsítse a pedagógusok és a tanulók egészségi ismereteit,
- fejlessze az életvezetési képességeket,
- tervezetten, ütemezetten hajtsa végre az iskolai egészségnevelési tevékenységet,
- legyen biztosított az oktatási-nevelési tevékenység az egészséges környezet,
- erősítse a környezet egészségtámogató jellegét,
- fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért,
- készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására,
- segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését,
- valósítsa meg a mindennapi testedzést,
- terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is,
- tervezett formában biztosítsa az iskola-egészségügyi ellátást,
- koordinálja az egészségfejlesztésben érdekelt partnerek együttműködését.

1.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, testnevelés) és délutáni csoportfoglalkozásokon, valamint egyéb iskolai programok keretében valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja megismertetni a tanulókkal

- az egészséges életmódra nevelés feladatait, területeit, eszközeit,
- a 0-3 éves gyermekek tudatos, következetes, folyamatos gondozásának teendőit,
- a korszerű táplálkozás, illetve a gyermek korszerű táplálásának alapelveit,
- annak fontosságát, hogy biztosítani tudják a gyermekek egészséges mozgásfejlődését,
- a mozgás szerepét az egészséges életmódban,
- a családdal való helyes, hatékony együttműködés követelményeit és lehetőségeit.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a Magyar Vöröskereszttel vagy más elismert egészségügyi szervezettel kötött együttműködési megállapodás alapján.

1.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az ember természeténél fogva közösségi lény. A kisebb közösségek létjogosultságát mindig az adja, hogy tagjai egymást bizonyos értékek megszerzésére, megvalósítására és megőrzésére segítik. Igazi erőforrásunk azonban az a nagy közösség, melyre Krisztus üzenete közvetítését, lelki irányításunkat, az istendicséret folytatását bízta a földön: az Egyház, aki a kinyilatkoztatott tanítás átadásával és magyarázatával, az apostoli idők óta adott parancsok, tanítások által, hagyományaival és szokásaival is formál minket napról napra Krisztus hasonlóságára.

Iskolai közösségnek törekednie kell a Szent Benedek és Don Bosco által hangsúlyozott személyes embertársi kapcsolatra, tanár és diák, tanár és tanár, diák és diák között. Ennek az iskola más szükséges elvárásaival szemben elsőbbsége van. E személyes kapcsolatból kialakuló közösségnek döntő jelentősége van a nevelés sikerében. Az iskola csak akkor tud értelmesen és sikeresen tanítani és nevelni, ha él a tanárok és a diákok között a bizalom és az összetartozás.

A közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is.

A közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének. Váljék olyan forrassá, amelyből az egyén erőt meríthet, továbbá segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.

A pedagógusok számára talán a legnehezebb feladat a tudatos közösségfejlesztés, hiszen az iskolai teljesítmény, a jövő építése alapvetően individuális tevékenység: az iskolai tételes, következményekkel járó értékelés az egyéni teljesítményt méri, s ezt látszólag nem befolyásolja a tanuló közösségben elfoglalt helye.

Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, meleg-megengedő igényessége, humorérzéke, következetessége. E tulajdonságok biztosítják hitelességét.

Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Törekednünk kell arra, hogy az iskolán kívüli életben különböző szervezetekhez tartozó fiatalok létrehozzák a Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium vallási közösségét az iskola vezető hittanárának irányításával, és a többi hittanár aktív részvételével.

A közösségek kialakításában, fejlesztésében kiemelt szerepet kapnak az osztályfőnökök, az iskolapszichológus, iskolalelkész a diákönkormányzatot segítő tanár, valamint a kollégiumi nevelők.

Az iskola tanulói az egyes tantárgyakban való jártasság kialakítására, elmélyítésére, illetve a tehetségek kibontakoztatására diákköröket, önképzőköröket hozhatnak létre, amelyhez szakmai segítséget kérhetnek tanáraiktól.

A közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák (hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, alapfokú művészeti órák),
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkör),
- tanévkezdő és tanévet befejező „csendes nap”, rekollektió, lelkigyakorlat, zárandoklat, kirándulás,
- diákönkormányzat munkája.

Osztályközösség kialakítása:

Az iskolába bekerülő új osztályok diákjai még nem alkotnak közösséget. Meghatározó szerepe van az osztályfőnököknek, akiknek a legkülönbözőbb helyekről összegyűlt gyerekekből osztályközösséget kell formálni. Szerencsés, ha már az első félév során sikerül kialakítani azokat az alapelveket, normákat és elvárásokat, amelyek alapján megkezdődhet a közösséggé formálódás.

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével,
- segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést,
- közösségi cselekvések kialakítása és fejlesztése (személyes példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat és önbírálat segítségével),
- tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése,
- kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások megfogalmazása,
- másság elfogadása,
- különböző szociális kompetenciák fejlesztése (pl. empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó készség),
- különböző változatos munkaformákkal (pl. csoportmunka, differenciált vagy egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése,
- népünk kulturális örökségének, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeinek megismertetése.

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy azok fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- a lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését, s annak közösséget igénylő és formáló erejét,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (pl. zene, tánc, képzőművészeti vagy kézműves foglalkozások) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,

- a séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget,
- társadalmi felelősségvállalás programjai

Pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenységek során:

- építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal és szüleikkel, illetve a plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel,
- fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést,
- segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- ismertesse meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátíttassa el azokat az ismereteket és gyakoroltassa azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- segítse a tanulók kezdeményezéseit, hozzájárul a közvetlen tapasztalatszerzéshez, ösztönzi a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárását, ápolását, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységet,
- törekedjék arra, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- úgy irányítsa a tanulókat, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédése álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- közösségfejlesztő munkája során olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölésére törekedjék, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- szervezzen a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységeket,
- törekedjék olyan közösség kialakítására, fejlesztésére, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető pozitív tulajdonságait,
- nevelő-oktató munkája során segítse az olyan csoportok kialakulását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

Az osztályközösségek alkotják az iskola diákjainak közösségét. Ezen a szinten jut fontos szerep a diákönkormányzatnak (DÖK).

Diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- határozzon meg olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket,
- tagjai tudjanak felelősséget vállalni egyéni vagy közös tetteikért,
- a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartatása, amelyet az erőszakmentesség jellemez,
- tagjai a demokráciáról kialakult tudásukat felhasználva aktívan vegyenek részt a közügyekben, hatékonyan működjenek együtt,

- fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket,
- a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása,
- hatékony kommunikáció, kockázatfelmérés és vállalás alapján, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés, együttműködés jellemezze, és sajátítsa el a kooperatív munkát,
- tagjai rendelkezzenek empátiával, tudják kezelni a stresszt és a frusztrációt, legyenek fogékonyak a változások iránt,
- tagjai rendelkezzenek megfelelő tudással, támogassák a fenntartható fejlődést, előzzék meg a veszélyhelyzeteket, illetve kezeljék egyéni és közösségi szinten,
- különböző nézőpontokat figyelembe véve a döntések kritikus és kreatív elemzésével vegyen részt a döntéshozatalban,
- tagjai küzdjék le személyes előítéleteiket, törekedjenek kompromisszumra, ismerjék állampolgári jogukat,
- vállaljon aktív szerepet a környezettudatos szemlélet kialakításában,
- törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére,
- ébressze fel a diákságban a szociális érzékenységet a szegénység elleni küzdelemben, az elesettek felkarolásában és a vallási hovatartozásuk miatt negatív megkülönböztetésben szenvedők védelmében.

Összefoglalva

A közösségfejlesztés legfőbb céljai iskolánkban:

- minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat,
- tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába, ezek folyamatos értékelése,
- egységes iskolai arculat-, érték- és szimbólumrendszer kialakítása,
- értékek megőrzése és gyarapítása,
- tanulók jó közérzetének megteremtése,
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel,
- különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat,
- tanulóink közvetlen részvételének segítése a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- beteg, sérült és fogyatékos embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése.

A közösségfejlesztés színterei, tevékenységformái:

- osztályfőnöki órák, szakórák, szakmai gyakorlatok, sportkörök, erdei iskola,
- tanulmányi kirándulások, gyárlátogatások,
- tanulmányi és sportversenyek,
- különböző közös programok (pl. színház, hangverseny, mozi-, múzeumlátogatás),
- keresztény közösségépítő programok (pl. lelkigyakorlat, zarándoklat, igeliturgia, szentmise),
- iskolai- és iskolán kívüli rendezvények, ünnepségek, megemlékezések,

- iskolai hagyományörzés (pl. sportnapok, egyházi és társadalmi ünnepek).

1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.6.1. Pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Legfontosabb feladataikat az alábbiakban határozzuk meg:

- tanítási órákra való felkészülés,
- tanítási órák pontos megtartása, leadott tanmenetnek megfelelően,
- tanulók dolgozatainak javítása, értékelése,
- tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- megtartott tanítási órák dokumentálása, elmaradó és helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- részt vesz az érettségizetésben és a szakmai vizsgáztatásban,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.6.2. Osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját,
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és évi végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesz az osztályát érintő fegyelmi tárgyalásokon,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6.3. Az iskolapszichológus feladatai és jogai az iskolában

Iskolánkban iskolapszichológus segíti a pedagógusok oktató-nevelő munkáját.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy

- a minőségi munkavégzéshez szükséges, az intézmény által rendelkezésére bocsátott iskolapszichológusi helyiséget és eszközöket használja,
- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül
 - konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel/gondviselővel,
 - egyéni helyzetben pszichológiai tanácsadást nyújtson tanulóknak vagy tanulócsoporthoz,
 - tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban,
 - a tanulók fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a tanulók személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, elősegítve ezzel a diákok jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását.
- tanítási időn kívül egyénileg vagy csoportosan, valamint a tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában az érintett pedagógussal egyeztetve azzal párhuzamosan, egyéni (nem csoportos) pszichológiai tanácsadás érdekében, saját szobájában fogadjon tanulót, melynek során a tanuló távolmaradása a tanítási órától engedélyezett és nem von maga után szankciókat.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége

- figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a tanulók jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul,
- munkáját a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján szervezni, különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit,
- munkájának megvalósítása során az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra támaszkodni.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

Iskolánkban iskolapszichológus és/vagy ifjúságvédelmi felelős tanár segíti a pedagógusok munkáját, így amennyiben szükséges, igénybe vehető az ő segítségük, szakmai támogatásuk is.

A differenciált képesség és tehetségfejlesztés színterei:

Egyénre szabott tanulási lehetősége

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beilleszteni.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Tanórán

A bementi mérések teszik lehetővé a képességek felmérését, majd ehhez mérten a munkamódszerek megválasztását.

- egyéni munka, ilyenkor az osztály tanulói egymástól függetlenül dolgoznak és gyorsan kiderül, hogy egyesek még csak az instrukciót próbálják meg értelmezni, míg mások már el is készültek a feladatmegoldással.
- páros munka, differenciálás, kimondott célja a gyengébbnek nyújtandó segítségadás. Gyakran egyik tanuló a másoknak jobban el tudja magyarázni a tananyagot, mint a pedagógus.
- csoportmunka, a differenciálás, az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő fejlesztés érdekében alkalmazzuk. A jól szervezett csoportmunka mind az egyes tanulóra, mind az osztályra pozitív hatással van. A tanulók meg tanulnak figyelni, hallgatni egymásra, vitatkozni egymással, élményeket szereznek, fontos tapasztalatokat gyűjtnek önmaguktól.

- szimultán tanulásszervezés, a tanulók szintjének, sajátosságainak leginkább ez felel meg. Miközben az osztály frontálisan tanul, azok a diákok, akik a közös szintet már biztosan elérték, teljesen egyénre szabott munkában dolgoznak.
- kiselőadások, amellyel a tehetséges tanulók képességei is jól fejleszthetők. Ezt elsősorban a kutató tevékenység, az élményszerű ismeretszerzési forma biztosítja.
- vita, a képességfejlesztés egyik igen hatékony formája, amelynek során – az ismeretek elsajátításán túl – fejlődik a gondolkodás és a kommunikációs készség.
- IKT eszközök használata egyénileg, párban vagy csoportmunkában: számítógép, okostelefon.

Tanórán kívül

- szakkör, a tehetség és készségfejlesztésnek egyik jó lehetősége, ahol a tanár és a tanulók kooperatív tevékenysége során plusz ismeretek elsajátítására és begyakorlására nyílik lehetőség.
- sportkör, diákjaink a sport területén is rendre bizonyítják, hogy tehetségesek. Iskolánk hagyományai, történelme is kötelez bennünket arra, hogy a sport területén tehetséges diákokat tovább fejlesszük és versenyeztessük.
- A tehetségfejlesztést szolgálja a Diákönkormányzat, amely felelősségvállalásra és önálló döntésre ösztönzi a tanulókat.
- Hasznos kiegészítői a képességfejlesztésnek, a tehetséggondozásnak a szabadidős foglalkozások, így a tanulmányi kirándulások, a csoportos színház és múzeumlátogatások.
- Kiemelt helyet foglalnak el az iskola rendezvényeire való felkészülések, ahol azoknak a gyerekeknek is adunk lehetőséget a bemutatkozásra, akik az iskolán kívül szervezeten, vagy amatőr módon rendszeres tevékenységet folytatnak. A legelfogadóbb és a leghálásabb közönség maga a diákság, és ez inspirálja a gyerekeket. Jó alkalom ez arra is, hogy a pedagógusok minél teljesebb képet kapjanak az adott esetben a tanítási órán nehezen kezelhető diákról is.

1.7.1. *Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:*

- A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.
- Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.
- A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az

értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

- Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel.
- Az értékelés típusait, tudnivalóit jelen pedagógiai program 2.8-2.9-2.10-es pontjai részletesen tartalmazzák.

A kiváló, tehetséges tanulók képességeinek továbbfejlesztésére, tudásuk további bővítésére a fakultációs órák és a szakkörök keretein belül nyílik lehetőség.

A különböző pályák megismerésére a pályaaorientációs napok adnak alkalmat tanulóinknak, emellett az intézményünkben szervezett foglalkozásokon pedagógusaink beszámolóikon, könyvajánlataikon keresztül, vagy meghívott előadók előadásaival segítik diákjainkat a pályaválasztásban.

Kiváló, jó és kevésbé tehetséges tanulóinknak egyaránt szorgalmazzuk a képességüknek és érdeklődési körüknek megfelelő felsőoktatási intézményekben, illetve egyéb oktatási intézményekben való továbbtanulást, továbbképzést.

1.7.2. *Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program*

A pedagógusok feladata, hogy az újonnan érkezett diákokkal kiemelten foglalkozzanak, képességeiket felmérjék, s ennek ismeretében – szükséges esetekben – megkezdjék a rászorultak felzárkóztatását vagy éppen a tehetségesek képességfejlesztését.

Minden tanító és tanár a saját szakjának megfelelően támogassa és segítse a tanulásban elmaradt diákokat.

A diákok felzárkóztatása lehetőleg a szabadidős foglalkozások keretein belül történjen egyéni vagy kiscsoportos formában.

A gyengébb képességű diákok számára javasoljuk az iskolában megszervezett korrepetálásokon, napközis és tanulószobai foglalkozáson való részvételt.

A felzárkóztatás négy formáját alkalmazzuk:

- *alapok pótlása* – főleg a belépők esetében jelentős, mivel pótolni szükséges az általános iskola adta tudás és az új iskola induló tudásszintje közötti különbségeket;
- *hagyományos felzárkóztatás* – a tanév során a tananyaggal kapcsolatos tudáshiány pótlása. Főleg lemaradás esetén, ill. olyan tanulóknál jelentkezik, akik képességeik alapján nem tudják az iskolai tanítás-tanulás során elsajátítani az ismereteket, ettől több, vagy részletesebb magyarázatot, gyakorlást igényelnek.
- *alkalmi felzárkóztatás* – azok esetében, akik csak a baj esetén jelennek meg, pl. bukás, témazáró írása előtt, vagy csak egy adott témakört nem ért. Rájuk jellemző, hogy a probléma megszűnése esetén elmaradnak a korrepetálástól. A továbbiakban is a folyamatos felzárkóztatást szorgalmazzuk tanulóink körében.

1.7.3. *Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdők segítése*

Fontos, hogy a tanuló mielőbb megismerje a többcélú intézményt és helyi hagyományait, majd annak ápolásába öntevékenyen bekapcsolódják. E nélkül az adaptáció nélkül a tanuló lélektelenül, idegenként vagy ellenségesen szemléli az új környezetet.

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehetséges (pl. otthoni, szülőkkel megélt problémák), ráadásul az életkori változásokkal átrendeződnek a korábban megszokott szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, amikor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, s ennek nyomán a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet, zavart viselkedéshez vezethet.

A feszültség csökkentésének módszerei:

- figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást),
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert önigazolás),
- kompromisszum képzése (passzivitás vagy kitérés),
- kábítás (szerfogyasztás, mint időleges "felejtés"),
- menekülés (kilépés a helyzetből, tragikus formája a szuicidum).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a személyiségfejlődésére káros lehet, de különösen az utolsó két forma jelent nagy veszélyt.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók nem képesek egyéni bánásmód nélkül teljesíteni az iskola követelményeit.

Mivel a nehezen nevelhetőséget kiváltó okok sokfélék és nagyon összetettek, a problémák megoldásához széleskörű társadalmi összefogásra, több személy és intézmény összehangolt együttműködésére van szükség.

A tennivalók zöme két alapvető fogalom köré csoportosítható:

- 1. Prevenció – azt szolgálja, hogy a várható problémák kialakulása előtt az arra illetékes személyek, szervek közbelépjenek és megakadályozzák a gyermekek személyiségfejlődésének bármiféle torzulását, ezért ennek kapcsán a veszélyeztetettség felismerésében és jelzésében van az iskolának fontos szerepe,
- 2. Korrekció – alapvetően ez tartozik az iskola feladatai közé, minthogy ez a már meglévő problémák szakszerű, azaz pszichológiai, pedagógiai hozzáértéssel történő kezelése, a viselkedés pozitív irányú átépítése.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Meggyőződésünk, hogy minden magatartásbeli és beilleszkedési zavar valamilyen törés következménye, melyet a tanuló a szocializációja illetve életútja során elszenvedett. A javulás ennek a törésnek és következményeinek helyes feldolgozásán alapul.

Olyan pedagógiai tevékenységről beszélünk, ahol a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnök, a hittantanár, az iskolaorvos és a védőnő összehangolt munkájára van szükség. Az utóbbi időben a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő diákok száma megnőtt. Ez ugyan általános tendencia, de a keresztény iskolában ennek a problémának a kezelése hangsúlyosabb kell, hogy legyen. Ezt tükrözi a társadalom, a szülők felénk irányuló elvárása is.

Elsődlegesen az osztályfőnök segíti a diákok beilleszkedését, kíséri figyelemmel fejlődésüket. A személyes figyelmen kívül objektív visszajelzésre is törekszünk. Iskolai rendünket minél világosabban próbáljuk megfogalmazni, hogy egyértelmű keretek között folyjék a közös tanulás, nevelés.

A kedvezőtlen környezeti hatások csökkentésében a család segítségre szorul. Következésképpen a megoldás útja is innen indul: elsődleges a rendezett emberi kapcsolatok kialakítása és tartós fenntartása. Éppen ezért fontos a szülők, a pedagógusok és a gyermekek jó kapcsolata, valamint a tanulók kortárs- és csoportkapcsolatainak figyelemmel kísérése.

1.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók segítése

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatását-nevelését meghatározó tényezők: a sajátos nevelési igényű tanulók életkora, pszichés és egészségi állapota, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

Alapelveink megegyeznek a társadalmi integráció kívánalmaival: egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

Hitünk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatás.

Az együttneveléssel intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Célunk a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása, melynek eredményes megvalósítását az alábbiakkal biztosítjuk:

- az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül, ezért sérülés-specifikus módszertani eljárásokat alkalmazunk,
- a módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához és az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusaink:

- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak,
- a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek,
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait és javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Az integrált nevelés során igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

1.7.5. Ifjúságvédelembeli feladatok ellátása

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. Alapvető kell legyen tehát a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket. Kiemelt figyelmet fordítunk a BTMN, SNI, HH, HHH diákokra.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, a kábítószer, és egyéb erkölcsi veszélytől.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Iskolánk számára fontos, hogy segítse tanulói személyes és szakmai fejlődését. Ennek érdekében igyekszik minden veszélyt elhárítani, ami a zavartalan fejlődést akadályozza.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülő(k) életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

1.7.6. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Minél fiatalabb valaki annál kevésbé felelős azért, hogy milyen szociális környezetben él. Egyre jobban felelős azonban azért, hogy mit kezd ezzel a helyzettel, milyen változások mellett kötelezi el magát. Felelősnek érezzük magunkat, hogy tanulóink szociális környezetén javítsunk, és segítsük őket a változás és a fejlődés lehetőségének felismerésében és kivitelezésében. Minden szellemi és anyagi lehetőséget megragadunk erre.

A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Iskolánk lehetőséget teremt az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére a következőkkel:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- motiválást segítő differenciált tanulásszervezést alkalmazunk,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- tankönyvtámogatás elveinek meghatározása,
- motiválás arra, hogy a rászoruló tanuló tanulószobai vagy étkezési ellátásban részesüljön,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás igénybe vételére figyelemfelkeltés,
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, esetleg családlátogatáson,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása,
- pályaaorientációs tevékenység erősítése (osztályfőnöki és szakmai órákon).

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, az adott helyzetben szükséges Szolgálatokkal (Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal), a gyermekorvossal, a védőnővel és az iskolapszichológussal.

1.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét – a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.) 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl – ki kell kérni

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

1.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

1.9.1. Iskolahasználók az iskolai közéletben

A szülőkkel való együttműködés, a diákok családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a jó nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért meg kell teremtenünk azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az iskola legfontosabb partnere nevelési programjának megvalósításában a szülő és a tanuló.

Sajátos a kapcsolata az iskolának mindkét féllel, mert konkrét nevelési céllal és küldetéssel rendelkező partner elvárásai lehetnek a másik féllel szemben, sőt esetenként a gyerek érdekében még konfliktusokat is vállalhat.

A családdal együttműködve, egységes nevelési szemléletre törekedve lehet hatékony a nevelés, a személyiségfejlesztés folyamata. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A szülők egyrészt, mint a „szolgáltatás” megrendelői határozott elvárásokkal fordulnak az iskola (pedagógusok) felé, másrészt kapcsolatot kell kialakítaniuk gyermekük pedagógusaival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség.

A szülőknek a pedagógusokhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van (sőt, kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi, és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

1.9.2. Szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülő jogait és kötelességeit az Nkt. 72. §-a tartalmazza. A szülők képviselőjének és az iskolával való kapcsolattartásnak a szabályait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A felvétellel és a tanulói jogviszonnnyal kapcsolatos ügyekben az értesítés az iskolai adminisztráció hatáskörébe tartozik.

A működés rendjének ismertetése, a tanulmányi előmenetelről az értesítés, illetve a szükséges szülői nyilatkozatok megszerzése, az osztályfőnök feladata.

Szülői szervezet

Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezet működik. Az osztályba járó tanulók szülei alkotják az osztály szülői szervezetét, amelyet a maguk közül választott elnök a tisztségviselőkkel és az osztályfőnökkel együttműködve irányít. Az iskolai szülői szervezet az egyes osztályok szülői szervezetéből áll. Az osztályok szülői szervezetének elnökei és tagjai választják az iskolai szülői szervezetének vezetőit: elnököt és a tisztségviselőket.

A szülő az iskola életével kapcsolatos kérdésekben véleményezési joggal bír. Az iskola vezetősége és a szülői szervezet között a kapcsolatot a szülői szervezet elnöke, illetve a szülői szervezet összekötő tanára látja el. Az igazgató és az iskolai szülői szervezet képviselője szükség szerint, de legalább félévenként ül össze. Az igazgató ezen üléseken tájékoztatást ad az iskola munkájáról.

Szülői értekezlet

A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, az iskola és a szülői ház együttműködésének elősegítése, a tapasztalatcsere, a felvetődő problémák megbeszélése a megoldáskeresés szándékával. A szülői értekezlet idejét, témáját a nevelőtestület határozza meg a tanév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik, legalább egy héttel az értekezlet időpontja előtt.

A tanév során félévente 1 szülői értekezletet hívunk össze, de szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható. A rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezheti az iskolavezetés, az osztályfőnök, az osztály vagy az iskola Szülői Szervezet elnöke. A szülői értekezleten az osztályközösséget érintő kérdések tárgyalásakor jelen lehetnek az osztály tanulóinak a képviselői.

Szükség esetén összevont osztályfőnöki, szülői, szaktanári, tanulói megbeszéléseket tartunk.

A szülői értekezlet lehet osztály, és iskolai szintű. Az iskolát érintő szülői értekezleteken általános nevelési, pedagógiai kérdésekről ad tájékoztatást vagy nyit fórumot az iskola. A kilencedik osztályos szülők számára összevont szülői értekezleten mutatja be az igazgató az iskolát, ismerteti az iskola szándékát és elvárásait, illetve válaszol a szülők kérdéseire.

Fogadónapok, fogadóórák

A fogadónapok és órák feladata a szülők és pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, külön órák vétele, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Szülői fogadóórát valamennyi pedagógus tanévenként több alkalommal tart, amelyen a szülő és a pedagógus személyesen találkozáva beszélheti meg egy-egy tanuló egyéni fejlődését.

Írásbeli, digitális tájékoztató

Azt a célt szolgálja, hogy a szülőket tájékoztassuk a tanulók tanulmányaival, magatartásával, illetve a különféle iskolai, vagy osztályszintű programokról digitális naplón keresztül (pl.: igazolatlan hiányzás, bukásértéskötő, rendkívüli szüli értekezlet, osztálykirándulás).

1.9.3. Tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákképviselő fórumai

A tanulók iskolai életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a pedagógusokkal kialakított munkatársi kapcsolat. Az eredményes munkának, a tehetség kibontakozásának feltétele a jó iskolai közérzet, a színes, változatos diákélet.

A tanulók jogait és kötelességeit az Nkt. 46. §-a tartalmazza. Ezek érvényesítése az iskola mindennapi életében az iskola fontos célkitűzése. A szervezett diákélet fontos kerete annak, hogy a tanulók megismerjék a demokratikus társadalom értékeit, az állampolgári jogokat és kötelességeket. Ezek gyakorlásában tapasztalatot szerezzenek, fejlődjön kommunikációs és együttműködési készségük. Az iskola számára pedig fontos eszköz ahhoz, hogy a diákoknak, mint iskolahasználóknak az igényeit és véleményét megismerje, saját munkájának elemzésekor ezeket a tapasztalatokat számításba vegye, az iskolafejlesztő munkájában felhasználja.

A diákjogokkal összefüggő személyiségi jogok a tanulókat természetesen és magától értetődően illetik meg, azokat a pedagógusoknak és a diáktársaknak egyaránt tiszteletben kell tartania.

Iskolánk számít a tanulók értékelésére és javaslataira az iskola oktató-nevelő munkájában, munkatervének és környezetének kialakításában. Erre évente szervezett lehetőséget biztosítunk.

Számítunk a diákok részvételére az iskola és környezte rendjének fenntartásában is. Ennek egyik módja lehet az ügyeleti feladat, melyet az iskola diákjai láthatnak el. Osztálykeretben ugyanezt a feladatot látja el a hetes.

Az iskola diákokat érintő kérdéseiben a tanulók tájékozódhatnak az osztályfőnöküknél, illetve az igazgatónál közvetlenül, vagy a diákönkormányzat képviselőin keresztül közvetetten. Az illetékesek legkésőbb egy héten belül kötelesek választ adni.

A joggyakorlás legfontosabb szervezett fóruma a diákönkormányzat.

Diákönkormányzat (DÖK)

Iskolánk pedagógiai programja a személyességre építve a tanulói részvételt természetesnek tekinti, és rögzíti a DÖK és minden diákszervezet és kör szervezésének jogát és feltételeit.

A nevelőtestületnek kötelessége kezdeményezni a DÖK létrejöttét, s amennyiben létrejön legitim DÖK, az iskola minden feltételt megteremt működéséhez. A DÖK maga határozza meg működési rendjét, kompetenciája határait. A határok meghúzása a törvény keretei között autonóm módon történhet, ezt meghaladó igény esetén a nevelőtestülettel kell egyeztetni a tanulói igényeket.

A DÖK tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, munkájukat pedagógus segíti, rajta keresztül is fordulhatnak a diákok az iskola vezetőségéhez.

Az osztályközösség a DÖK legkisebb egysége, amely küldöttet delegál a DÖK vezetőségébe. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök. Ő koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, aktív kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, valamint az iskola ifjúságvédelmi felelősével. A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a DÖK vezetője és az osztályfőnök tájékoztatja.

Az iskola igazgatója tanévenként egyszer a diákközgyűlésen ad tájékoztatást, illetve hallgatja meg a tanulók észrevételeit, javaslatait.

Az iskolai diákönkormányzat működésének célja, feladata:

- működése révén a tanulói érdekképviselet megvalósítása az Nkt. 48. § alapján,
- tevékenységén és a diákközélet megvalósításán keresztül (pl. ODB működése, diáktanács megbeszélései, diákközgyűlés vagy diákparlament lebonyolítása) elősegíti a fiatalok társadalmi beilleszkedését,
- működése során biztosítja a tanulói jogok és kötelességek gyakorlását (összhangban az SZMSZ-ben meghatározott elvek megismerésével és megvalósításával),
- az iskola kulturális életében való részvétel (a rendezvények, műsorok, ünnepélyek szereplőinek közreműködése révén),
- a mindennapi érintkezéssel kapcsolatos értékek, a kulturált viselkedési formák kialakítása a fentiekben említett tevékenységek gyakorlása során,
- működési rendjéről, tisztségviselőinek megválasztásáról, valamint egy tanítás nélküli munkanap programjáról maga dönt.

1.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1.10.1. *A tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai*

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, különbözeti vizsgán, pótló vizsgán, javító vizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. (Kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.)

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012 EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: R.) 64-73. §-ában foglaltak szerint a tanulók által a tanulmányaik alatt tett vizsgák lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon hozza nyilvánosságra.

Tanulmányok alatti vizsgát – jogszabályban meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt lehet tenni, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága legalább háromtagú kell legyen. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga az adott tanévben nem ismételtető.

1.10.2. *A vizsgaszabályzat hatálya*

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- pótló vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- szintvizsgákra,
- kísérettségire,
- kisvizsgákra
vonatkozik.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára, továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő. Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottságok megbízott tagjaira is.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát (amennyiben kérelmezi),
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja:
 - az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a kétszázötven tanítási órát,
 - az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,
 - a kifutó rendszerű képzésben a kötelező óra legfeljebb ötven százalékában folyó pályaorientáció, gyakorlati oktatás, szakmai alapozó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,
 - a tizedik évfolyamtól kezdődően a rájuk vonatkozó Nat-ban meghatározott szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,
 - a kilencedik évfolyamban az elméleti és gyakorlati ágazati alapoktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,
 - illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát,
- és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen (a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének),
- ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie,

- felnőttoktatás esetén, ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról, mely osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

A szakképzés keretei között folyó gyakorlati képzésről és a beszámoltató rendszerű oktatásról való hiányzás következményeit a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Ez alól kivételt képez az az eset, amikor engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget. Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

Osztályozó vizsgánál az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.

Osztályozó vizsga esetén a tanuló továbbhaladását iskolánk abban az esetben biztosítja, ha a tanuló az osztályozó vizsga tantárgyai mindegyikéből legalább elégséges osztályzatot szerzett, vagy megfelelően teljesített minősítést kapott. A sikertelen osztályozó vizsga vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamisméltást von maga után valamennyi intézménytípusban.

Felnőttoktatás esetén, ha a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelmények egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt történő teljesítésével összefüggő osztályozó vizsgát kíván tenni, az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.

1.10.3. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el (pl.: iskolaváltó, idegen nyelvi csoportba illeszkedő tanuló esetén).

1.10.4. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

1.10.5. Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsgát a vizsgázó az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet (keresztféléves képzés esetén az osztályt záró félévi osztályozó konferenciát követő egy hónapon belül, a továbbhaladó osztályba történő zökkenőmentes visszacsatlakozás érdekében lehetőség szerint minél előbbi időpontban, ugyanakkor annak

figyelembevételével, hogy a tanulónak lehetősége legyen sikeresen felkészülni a vizsgára). Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

Magasabb évfolyamra a tanuló abban az esetben léphet, ha a javítóvizsgán minden vizsgatantárgyból legalább elégséges osztályzatot, vagy megfelelően teljesített minősítést kapott.

1.10.6. Szintvizsga

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara – együttműködve az érdekképviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel, közreműködve a szakképző iskolákkal és gyakorlati képzőhelyekkel – felhatalmazást kapott a szintvizsgák szervezésére.

A gazdasági kamara annak mérésére, hogy a tanuló az ágazati alapképzésben elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, a szakképző iskola és a szakképesítésben érintett országos gazdasági érdekképviselői szervezet képviselőjének bevonásával a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szintvizsgát szervez az első szakképzési évfolyam tanévében, február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban.

A szintvizsga a tanuló számára kötelező, függetlenül attól, hogy tanulószerveződést kíván-e kötni. A szintvizsga eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele. A szintvizsgát nem teljesítő tanuló részére a gazdasági kamara a tanév kezdetét megelőzően pótló szintvizsgát szervez.

A szintvizsga értékeléséről a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara „A gyakorlati szintvizsga általános szabályairól és eljárás rendjéről szóló szabályzata” című dokumentuma rendelkezik.

1.10.7. Kisérettségi

Kisérettségi az érettségi előtti évfolyam tanulói számára az adott tanév második félévében szervezhető a közép szintű érettségi kötelező vizsgatárgyaiból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, szakgimnáziumi, technikum képzés esetén a szakmai tantárgy). Cél, hogy a tanulók vizsgarutint szerezzenek, s ezáltal az érettségien sikeresebben szerepeljenek. A kisérettségi – az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek megfelelően – a következő vizsgarészekből állhat: írásbeli, gyakorlati, szóbeli. Tanév elején az igazgató – a munkaközösségekkel egyeztetve – iskolánk éves munkarendjében rögzíti, hogy mikor, melyik legalább két érettségi tantárgyból és milyen formában (írásbeli, gyakorlati, szóbeli) vizsgázzanak a tanulók.

Tanév elején a tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy számukra az adott tanévben mely tantárgyakból lesz kisérettségi, továbbá az adott tantárgyból milyen vizsgarészt vagy vizsgarészeket kell teljesíteniük. Fel kell hívni a tanulók figyelmét arra is, hogy a kisérettségre kapott érdemjegy háromszoros súllyal bír. A szakgimnázium, technikum szakmai tantárgyai a súlyozást tekintve kivételt képezhetnek, mivel a szakmai vizsgatárgy több tantárgyra bomlik.

1.10.8. Kisvizsga

A kisvizsga dőpontja június 3. és 8. között 2 tanítási nap. A vizsgán szerzett érdemjegy 3 normál jegynek számít, így adminisztráljuk a Kréta naplóban.

Megszervezzük a gimnáziumi képzés 0.,9., 10. és 11. évfolyamán, a szakgimnáziumi képzés 10. és 11. évfolyamán, a szakközépiskolai és a szakképző iskolai képzés 10. évfolyamán, valamint a technikum képzés 9.,10.,11. és 12. évfolyamán.

A nulladik éves nyelvi előkészítő évfolyam és a 9. évfolyam végén a gimnáziumi és technikum osztályokban a tanulók nyelvtudását mérjük. A magasabb évfolyamba lépés feltétele az idegen nyelvi vizsga minimum elégséges szinten történő teljesítése. A vizsga részletes szabályairól az érintett tanulókat tanév elején tájékoztatni kell.

A nyelvi előkészítő évfolyamon alapfokú nyelvvizsga (B1) szintű tanév végi kisvizsgát szervezünk, melynek részei: Szókincs, Nyelvtan, Olvasott szövegértés, Hallott szövegértés, Irányított párbeszéd, Fogalmazás. A tanulók egy 100 szavas dolgozatot írnak, amelynek minimum 51%-os teljesítése a feltétele annak, hogy a vizsga további részeit is megkezdhessék.

Az írásbeli vizsga értékelése:

- 85-100%: jeles
- 75- 84%: jó
- 65- 74%: közepes
- 51- 64%: elégséges
- 0 - 50%: elégtelen

Az olvasott szövegértés, a hallott szövegértés, a szóteszt értékelése együttesen történik. Három jegy értékkel kerül be a naplóba az idegen nyelv tantárgyhoz. A nyelvtani rész értékelése két jegy értékű.

Szóbeli vizsga: minden tanuló 10 kérdést kap, tételekből húzva, különböző témakörökből válogatva. A felelet három jegy értékű.

A szóbeli vizsga értékelése:

- 85-100%: jeles
- 75- 84%: jó
- 65- 74%: közepes
- 51- 64%: elégséges
- 0 - 50%: elégtelen

A szakképző iskolában a 9. évfolyam végén a szintvizsga eredményét számítjuk kisvizsgának.

10. évfolyamon a gimnáziumi osztályok tanulói választhatnak egy természettudományos tantárgyat vagy informatika tantárgyat, ebből kell egy írásbeli és egy szóbeli vizsgát tenniük, a továbbhaladás feltétele 51 % elérése. A szakgimnáziumi, technikumi rendész és a szakközépiskolai, valamint szakképző iskolai képzésben részt vevő cukrász, szakács tanulók szakmai tárgyból vizsgáznak.

11. évfolyamon a kisvizsga mind a gimnáziumi, mind a szakgimnáziumi és technikumi képzési formában két tárgyból, történelemből és magyar nyelv és irodalomból zajlik, írásbeli és szóbeli részekből áll. A továbbhaladás feltétele 51 % elérése.

1.10.9. Előrehozott érettségi vizsga

Az előrehozott érettségi vizsgát a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szabályozza.

Előrehozott érettségi vizsgára bocsátás feltétele, hogy a vizsgázó az adott tantárgyból valamennyi évfolyamon érvényes osztályzattal rendelkezzen, ahol az adott képzés vonatkozásában a helyi tanterv ezt előírja. Abban az esetben, ha a tanuló a vizsga megkezdésekor középiskolai tanulmányait még nem fejezte be, és évfolyamán emiatt az adott tantárgyból nem rendelkezhetne a helyi tanterv által előírt valamennyi osztályzattal, a tanulónak a hiányzó osztályzatokat – előzetesen benyújtott írásbeli kérelem alapján szervezett – osztályozó vizsga keretében kell megszereznie, legkésőbb a végzős osztályok utolsó tanítási napjáig. Valamennyi hiányzó évfolyam követelményeinek legalább elégséges szinten történő teljesítése hiányában senki nem bocsátható előrehozott érettségi vizsgára.

Az idegen nyelv előrehozott érettségi vizsgát megelőző osztályozó vizsgákhoz igazgatói engedély szükséges. A jelentkezőnek ezeket a vizsgákat – amelyek az addig osztályzattal még nem zárt évfolyamok tananyagából az érettségi követelményei szerint felépülő írásbeli és szóbeli részből állnak – a végzős évfolyam osztályozó értekezletét megelőzően kell letennie. Az osztályzatok kialakításánál az érettségi vizsga értékelési rendszere a mérvadó.

1.10.10. *A vizsgák értékelésének rendje*

Az érettségi vizsgát a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet szabályozza.

A szakmai vizsgákat a kifutó rendszerű képzéseinkben a 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet, valamint az egyes szakmákhoz tartozó részletes szakmai és vizsgakövetelmények (SZVK) szabályozzák.

A 2020. július 1 után indított képzésinkre a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet XXXV. fejezetében (A vizsgák rendszere) leírtak az irányadók. (§ 257.- § 292.)

Osztályozó, javító, pótló és különbözeti vizsgák során közismereti tárgyak esetében az érettségi szabályzat, szakmai tárgyak esetében a vonatkozó SZVK százalékos értékei a mérvadóak. Ezen vizsgatípusok esetében középiskolában olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló, alább vizsgatárgyanként előírt (írásbeli, gyakorlati, szóbeli) vizsgarészek sikeres teljesítése.

1.10.11. *A vizsgatárgyak lehetséges részei*

Magyar nyelv és irodalom	írásbeli, szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli, szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli, szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli (és javító szóbeli) vizsga
Fizika	írásbeli, szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli, szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli, szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli, szóbeli vizsga
Informatika	gyakorlati, szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli, szóbeli vizsga
Ének-zene	gyakorlati, szóbeli vizsga
Életvitel és gyakorlat, technika	gyakorlati, szóbeli vizsga
Testnevelés	gyakorlati, szóbeli vizsga
Hittan	írásbeli, szóbeli vizsga
Művészetek	gyakorlati, szóbeli vizsga
Társadalomismeret	írásbeli, szóbeli vizsga
Ágazati szakmai érettségi vizsga	írásbeli, szóbeli vizsga
Szakmai elmélet	írásbeli, szóbeli vizsga
Szakmai gyakorlat	gyakorlati vizsga

1.11. *A felvétel és az átvétel helyi szabályai*

1.11.1. *Iskolaváltás*

Általános és középiskolai tanuló átvétele esetén a korábbi iskola igazolása alapján az ott addig elért érdemjegyeit figyelembe vehetjük a tanuló osztályzatainak kialakításakor.

Szakképző évfolyamokra más hasonló vagy azonos szakképesítés esetében a tanuló átvehető a korábbi iskola igazolása, és a tanuló ott szerzett érdemjegyei alapján.

1.11.2. Átjárhatóság

9. évfolyam végéig lehetőség van arra, hogy a tanuló a szakgimnázium másik ágazatában folytathassa tanulmányait a következő feltételekkel, illetve gimnáziumi osztályba történő átvétel esetén:

- az osztályváltást megengedik az osztályok létszámkorlátai,
- az idegen nyelv tanulása nem okoz órarendi problémát, vagy az elsajátítandó idegen nyelvből a tanuló megfelelő szinten áll, esetleg különbözeti vizsgát tesz,
- a választott tárgyat leadni lezárt félév után lehet, új tantárgy felvételekor az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

1.11.3. A felvételi eljárás különös szabályai

Jelentkezés 9. évfolyamra

Általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli középfokú felvételi eljárás keretében vehető fel, a hatályos jogszabályokban részletezett módon. A felvételi követelményeket iskolánk a felvételi eljárást megelőzően minden évben közzéteszi az Oktatási Hivatal által biztosított hivatalos fórumokon, a központi felvételi tájékoztatóban és az iskola honlapján. A felvételi eljárás részét képezi az alkalmassági beszélgetés.

Jelentkezés szakképzési évfolyamra

Az iskola szakképzési évfolyamára azok a tanulók jelentkezhetnek, akik a középiskolát sikeresen teljesítették (érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek), vagy szakközépiskola esetében a 8., illetve a 10. évfolyam követelményeit teljesítették, vagy megfelelnek a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről, valamint az annak végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben foglaltaknak. A jelentkezést a törvény IX. fejezetének § 54-a szabályozza. Az ebben leírtak mellett rendelkezniük kell a szakmára vonatkozó bemeneti kompetenciákkal, és megfelelnek a szakmák által előírt alkalmassági, ill. egészségügyi követelményeknek. Az a tanuló, aki jelentkezésekor is tanulói jogviszonyban áll iskolánkkal és az érettségi vizsga vagy a szakközépiskola követelményeit is iskolánkban teljesíti, tanulói jogviszonyát folytatva lép az iskola első szakképzési évfolyamába.

Tanulói jogviszony keletkezése

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. (A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.) A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A középfokú iskola és a kollégium – jogszabályban meghatározott keretek között – állapíthatja meg a tanulói jogviszony, kollégiumi tagsági viszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). A középfokú iskola és a kollégium a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni. A szakközépiskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti. A pályaalkalmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

Egyházi jogi személy által fenntartott intézményként – Nkt. 32. § (1) f) alapján – SZMSZ-ünkben és Házirendünkben a bencés szellemiséggel és a katolikus egyház tanításával összefüggő viselkedési és megjelenési szabályokat, köteleességeket, jogokat és hitéleti tevékenységet írunk elő, melyek elfogadását a tanulók felvételekor vizsgáljuk. (Az így meghatározott köteleességek megszegése, elmulasztása miatt a gyermek, tanuló és a pedagógus ellen – Nkt. 32. § (1) g) szerint – fegyelmi eljárás indítható.)

A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárási rendje

Az iskolai tanulmányok befejezése előtti tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha:

- a tanulót másik iskola átvette az átvétel napján,
- a tankötelezettség megszűnésének napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni és ezt - a szülő aláírásával - írásban jelzi az igazgatónak,
- a 2016. szeptember 01-től induló felmenő (új) típusú szakközépiskolában és szakgimnáziumban folyó szakképzésben – ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván tovább tanulni, illetve a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
- a tankötelezettség megszűnése után – ha a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad – bejelentés tudomásul vételének napján,
- ha a tanuló jogviszonyát - a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
- ha az iskola, kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott (30 óra) - a tanköteles tanuló kivétel,
- a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

A tanulói jogviszony megszüntetéséről az iskola írásbeli határozatot küld:

- kiskorú tanuló esetében a szülőnek;
- nagykorú tanuló esetében a tanulónak.

Az iskolai tanulmányok befejezőkori tanulói jogviszony megszűnése kifutó szakgimnáziumi és szakközépiskolai évfolyamainknál:

- Szakgimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább.
- Szakképző iskolában, ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállításának napján.

A 2020. július 1. után induló képzések szabályozása szerint a 2019. évi LXXX. trv. a szakképzésről 56. paragrafusa alapján: megszűnik a tanulói jogviszony

- a) ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,
- b) az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
- c) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és
 - ca) a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,
 - cb) a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adóttak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- d) a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló - kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével - írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- e) ha a jogviszonyt - a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének - eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- f) ha a tanuló - a tanköteles tanuló kivételével - a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- g) ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- h) ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.

2. A közösségi szolgálat alapelvei

A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

Az intézmény kimenőrendszerű szakközépiskola 9-12. évfolyamos, a felmenő rendszerű szakgimnázium a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, illetve annak teljesítésére időkeretet biztosít.

A közösségi szolgálat szervezését a feladattal megbízott pedagógus végzi, együttműködve az egyes osztályok osztályfőnökeivel.

Az intézmény az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a felek együttműködéséről megállapodást köt, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

A közösségi szolgálat szervezésével, illetve koordinálásával megbízott pedagógus a közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítségét tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezi.

3. Az intézmény helyi tanterve

3.1. A választott kerettanterv

Iskolánk a kifutó rendszerű osztályokban az oktatásért felelős miniszter által kiadott 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről mellékleteit képező kerettanterveket, valamint a szakképzésért felelős miniszter által kiadott 14/2013. (IV. 5.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről mellékleteit képező szakképzési kerettanterveket és a 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről mellékleteit képező szakképzési kerettanterveket használja.

A 2020. július 1. után induló képzéseink helyi tanterveinek alapja az 5/2020 (I.31), a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet és az ehhez kapcsolódó Technikumi 5 évfolyamra, valamint a Szakképzés területére vonatkozó érvényes kerettantervek alapján.

Az iskola a szabadon tervezhető órakeret felhasználásáról – a fenntartó jóváhagyásával – helyi szinten döntenek. Az órakeret felhasználását a pedagógiai program Függelékében tüntetik fel.

Az egyes tantárgyak részletes fejlesztési céljait, területeit, követelményeit, nevelési céljait és kulcskompetenciáit, valamint a tematikus egységek tartalmának részletes kifejtését az iskola munkaközösségei által – a kerettanterv alapján – kidolgozott helyi tantervek tartalmazzák.

3.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógust megilleti a jog, hogy a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket ruházati és más felszereléseket.

A tankönyvek kiválasztásának elvi szempontjai intézményünkben:

- a munkaközösségi egységes tanmenetkészítés egységes tankönyvhasználatot feltételez, melynek kialakítása konszenzus útján történik,
- egyes tantárgyaknál kipróbált és bevált tankönyvesaládokkal dolgozunk, amelyek váltására csak indokolt esetben kerül sor (pl. tanterv-váltás, új, használhatóbb tankönyv megjelenése),
- csak minden tanuló által, tanórai foglalkozáson használt tankönyv és segédlet vásárlása lehetséges,
- a tankönyvek kiválasztásánál mindig figyelembe vesszük a támogatási lehetőségeket (könyvtári állomány fejlesztése, vásárlási támogatások, ingyenes tankönyvek, stb.),
- a tankönyv megvásárolhatósága (ára) is fontos szempont,
- a tankönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásának, rendelésének és terjesztésének rendjét az SZMSZ szabályozza,
- a kedvezmények igénybevételének törvényi lehetőségeiről májusban iskolai nyomtatványon tájékoztatjuk és nyilatkoztatjuk tanulóink szüleit,
- 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben az új kerettantervnek megfelelő tankönyveket választunk az Nkt. és a 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről alapján.

A taneszközök vásárlásáról a beiratkozáskor adunk tájékoztatót. A választás alapelve a szükséges használhatóság és az anyagi elérhetőség.

Az órai foglalkozások közül a testnevelés és a szakmai gyakorlati foglalkozás igényel meghatározott ruházati felszerelést.

Testnevelés órán hagyományosan az iskolai egyen pólót és sötét nadrágot viselnek tanulóink. A póló megvásárlására az iskola a beiratkozó tanulóknak szervezeten biztosít lehetőséget.

A tanműhelyi gyakorlati foglalkozásokon minden évben részt vevő tanulóink tanulmányaik ideje alatt részesülnek ingyenes munkaruha-ellátásban.

3.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Megvalósítandó pedagógiai feladataink:

- tanulási módszerek kialakítása,
- iskolai fegyelem és figyelem,
- kötelességérzet kialakítása,
- motiváció megteremtése,
- tanulásszervezés,
- teljesítmények növelése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- tanulói tudás megalapozása,
- mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása,
- egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása,
- értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával,
- önismeret alakítása a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével és az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szerepű életkori jellemzők figyelembevétele,
- ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- kreativitás fejlesztése,
- írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- magabiztos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, és az alapvető kommunikációs képességek, készségek elsajátítása,
- mentális képességek célirányos fejlesztése,
- önálló tanulás és önművelés megalapozása,
- együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése.

A középiskolai nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

3.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. A kifutó rendszerű oktatásban részesülő osztályok óraterveibe heti 5 óra testnevelés került be. Iskolánk a heti 5 óra testnevelésből 3 órát órarendi keretek között szerveznek meg és a fennmaradó 2 órát – a testnevelés órákon kívül – a sportköri foglalkozásokkal teremtik meg. A foglalkozások helyét és időtartamát az igazgatók rögzítik a terembeosztással együtt. Iskolánk lehetőségeit figyelembe véve a következő sportágakat részesítjük előnyben: kosárlabda, röplabda.

A 2020. július 1. után bevezetett új Nat szerint a gimnáziumi osztályokban biztosítható a heti 5 testnevelés óra, de a technikai és szakképző iskolai óratervekben megadott testnevelés óraszám nem teszi lehetővé a mindennapos testmozgás biztosítását. Iskolánkban ezt a délutáni edzéseken, konditerem nyitvatartási idejében, külön labdajáték (röplabda, kézilabda, futball) szakkörökön biztosítjuk azoknak, akik szeretnék igénybe venni.

3.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A tanulók 10. évfolyam és 11. évfolyam végén a következő tanévre fakultációs vagy emelt szintű érettségi felkészítő tantárgyak közül választanak. Választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, továbbá tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás és a magasabb évfolyamba lépés tekintetében a választott tantárgyak esetében is a kötelező tanórai foglalkozásokra vonatkozó szabályok érvényesek.

A tanuló jelentkezhet az iskola által évente meghirdetett foglalkozásokra is, a megadott határidőn belül. A választott foglalkozáson a tanuló egész évben köteles részt venni.

3.6. Választható érettségi vizsgatárgyak

Intézményünk a 100/1997. (VI.13.) az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló kormányrendelet 6.§ (4)-nek megfelelően vállalja a felkészítést az érettségi vizsgára a választható tantárgyak esetében.

Diákjaink abban az esetben választhatják az adott tantárgyat választható érettségi vizsgatárgyként, ha az iskola helyi tanterve szerint középszintű érettségi vizsgára történő jelentkezés esetén legalább százharmincnégy órán, emelt szintű érettségi vizsgára történő jelentkezés esetén pedig legalább kétszázhatvanhat órát teljesítettek.

Középszint

- biológia
- informatika
- hittan
- testnevelés
- szakmai vizsgatárgy

Emelt szint

- angol nyelv
- biológia
- informatika
- földrajz
- magyar nyelv- és irodalom
- matematika
- német nyelv
- testnevelés

- történelem
- szakmai vizsgatárgy

3.7. A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból

Az egyes témakörök részletes követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről melléklete tartalmazza.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

3.8.1. Az iskola követelményrendszere

Minden iskola nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára, amitől esetileg – az iskolavezetés engedélyével – el lehet térni. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve érettségi, szakmai vizsgára csak akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette.

A követelményrendszer több nagy csoportra osztható:

- tantárgyi követelmények, melyeket a NAT és a Kerettanterv alapján a helyi tanterv határoz meg (a követelményrendszer kialakításánál figyelembe kell venni a szakmai vizsgák és az érettségi vizsga követelményeit, valamint azt, hogy a tantárgyi megmértetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok),
- szakmai gyakorlati követelmények, melyeket a szakmai vizsgakövetelmények és a helyi tanterv határoznak meg,
- magatartási követelmények, melyek az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épülnek, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza,
- szorgalmi követelmények, melyek a diákok tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözik.

A követelmények betartása és betartatása több úton történik. Fontos a keretek betartatása a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés, az ellenőrzés, valamint a hiányosságok és elmaradások esetén a támogatás felajánlása, és az ehhez kapcsolódó világos megállapodás tanuló és tanár között. Világosan és konkrétan fogalmazódnak meg időkeretek, feladatok, követelmények, mindezzel személyessé válik az, ami általánosan érvényes volt.

A fegyelem, önfegyelem kialakításának eszköze a jutalmazás és a büntetés. Mindkettő akkor hatékony, ha időben és helyes mértékkel, valamint következetesen, kiszámíthatóan alkalmazzuk, és arányban áll a jutalmazandó, illetve büntetendő tettel.

Nem szabad senkit jutalmazással mások fölé helyezni, illetve büntetéssel megszégyeníteni. Egyik sem alkalmazható túl gyakran, mert hatását veszti. A büntetés együtt jár a megbocsátással, az újrakezdés lehetőségének a megadásával. A követelmények betartását segíti a folyamatos számonkérés és értékelés, melynek több szintje van a feleltetéstől kezdve a vizsgáztatásig.

3.8.2. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei

Az igazságos értékelés előfeltétele a követelmények világos megfogalmazása és következetes érvényesítése. A tanulók értékelése-minősítése során a tantárgyi tervekben leírt követelményeket kell alkalmazni, ugyanakkor az egyes tanulókat önmaguk teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell úgy, hogy közben nem sérthetjük mások igazságérzetét.

Az iskola pedagógusai nevelő-oktató munkájuk során folyamatos, jól megtervezett és szervezett ellenőrzésre törekednek annak érdekében, hogy saját munkájuk hatékonyságát és a tanulók felkészültségét értékeljék. A folyamatos információszerzés az intellektuális teljesítményeken kívül kiterjed a személyiség más szféráira is, vagyis a tanulók személyiségének egészére.

Az ellenőrzés és az értékelés főbb jellemzői:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei:

- számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével, irányításával hozzájutott, ami a tankönyvben szerepel,
- a számonkérésnek mindig a tanuló tudására kell irányulnia, a hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése,
- a tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni,
- az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét),
- a tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- a sajátos nevelési igényű tanulóknál a tanítás–tanulás–számonkérés folyamatában alkalmazzuk a méltányos elbírálás elvét.

3.8.3. *Az ellenőrzés*

Az ellenőrzés fajtái:

- házi feladat ellenőrzése,
- füzetvezetés ellenőrzése,
- szóbeli feleltetés (bejelentés nélkül, előző óra anyagából),
- írásbeli számonkérési formák (hátrébb részletezve)
- témazáró dolgozat,
- dolgozat,
- röpdolgozat,
- írásbeli felelet,
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat,
- a tanuló teljesítményének gyakorlati, illetve manuális ellenőrzése (pl. művészeti tevékenységek esetén, testneveléssel összefüggő mozgásos tevékenységek esetén).

Az ellenőrzés funkciói:

- folyamatos munkára készíti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

3.8.4. *Az értékelés*

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét – a törvényben foglalt kivételek fenntartásával – tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi, az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, tanév végén bizonyítvány útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A folyamatos értékelés szerepe:

- visszajelzés a diáknak a továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére), szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készségtárgyakban nyújtott teljesítmény értékelése),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére érdemjeggyel és hozzáfűzött megjegyzésekkel, tanácsokkal),

- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző révén küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy a kiemelkedően jó teljesítményekről.

3.8.5. Az ellenőrzés és az értékelés pedagógiai szerepe

Az ellenőrzés és az értékelés oktatásunk szerves része, jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben is (ösztönzést ad, növeli a felelősségérzetet és az önértékelő képességet, önnevelésre készítet). Az iskolában folyó értékelő tevékenység további célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy az oktató-nevelő munka és annak eredményei mennyire felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek. Az oktató-nevelő munka értékelésének alapvető feladata az is, hogy megerősítse a pedagógusokat munkájuk helyességében, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat, és így ösztönözzön a kijavításukra.

Az objektív, igazságos értékelés, osztályozás csak világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer alapján lehetséges. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, az osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, épüljön a bizalomra.

Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében elengedhetetlen követelmény a folyamatosság. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeli és írásbeli számonkérés megfelelő egyensúlyát, természetesen az adott tantárgy sajátosságait figyelembe véve. Még a "feladatmegoldó" tárgyokban sem hagyható el a rendszeres szóbeli ellenőrzés, számonkérés. A tanár értékelési szempontjainak kialakításakor legyen következetes, kerülje a szubjektív elemeket. Adjon rá lehetőséget, hogy szempontrendszerét a tanulók is megismerhessék.

Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként meg kell határozni a tanév során írandó nagy- vagy témazáró dolgozatok számát. Az arányos terhelés miatt célszerű, hogy a tanárok egymás között egyeztessék egy-egy osztályban a témazáró dolgozatok idejét, ill. azt előre jelezzék.

A félévi értékelés visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, valamint visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.

Az év végi osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel.

A tanulók az ellenőrzés során munkájukról visszajelzést kapnak. Ez történhet például metakommunikáció útján, egy-két mondatos értékeléssel, pontokkal, vagy + és – jelekkel (melyeket később osztályzatokra váltunk), valamint közvetlen osztályzattal. Lényeges, hogy bármilyen rendszer szerint is értékelünk, ez végül osztályzatokban is jelenjen meg az 1-től 5-ig tartó skálán, és ezt is hozzuk a tanuló tudomására.

Az osztályozó naplóba törtszámú osztályzat nem írható.

3.8.6. Az ellenőrzés és értékelés gyakorlata

Minden tanulónak minden tantárgyból minimálisan a heti óraszám kétszeresének megfelelő, de legalább három érdemjegye van félévente, egyenletesen elosztva, kivéve a szakképzési évfolyamokon előforduló moduláris oktatást, ahol igen alacsony óraszámok esetén ettől el lehet térni. A szaktanár a tanuló

teljesítményét, előmenetelét e jegyek alapján értékeli, feltéve, hogy a tanuló hiányzásai az adott időszakban nem érik el a tantárgy óraszámának jogszabályban előírt mértékét.

A szorgalmi időben kapott érdemjegyeket az elektronikus napló személyre szóló, a tanulók személyiségi jogait egyéni azonosítóval és biztonsági jelszóval védő tanulói/szülői tájékoztató felületén közöljük.

A szülőknek joguk és kötelességük tájékozódni gyermekük tanulmányi előmeneteléről, osztályzatairól. Erre módjuk nyílik az elektronikus napló ezt a célt szolgáló tájékoztató felületén (a számukra kiosztott egyéni azonosítók és jelszavak segítségével), valamint az osztályfőnökkel folytatott megbeszélés vagy a szaktanári fogadóóra során. Amennyiben a tanuló munkájában alapvető hiányosság tapasztalható és a követelményeknek nem tud eleget tenni (vagyis bukásra áll), a szaktanár jelezze ezt a szülőknek és az osztályfőnöknek.

Az iskola november és április végén is tájékoztatja a szülőket, illetve a nagykorú tanulókat a tanulmányi eredményekről, különösen a félévkor vagy tanév végén várható elégtelen osztályzat(ok)ról.

Egyes tanulói teljesítmények súlyozott értékeléséről – így például a témazáró dolgozatok kétszeres súllyal való értékeléséről – a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének és a pedagógiai programban foglaltaknak (jegytípusok súlyozása, vizsgajegyek súlyozása, két tanítási nyelvű képzések idegen nyelvű alapóráinak súlyozása stb.) figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál nagyobb súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe eltérő színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül.

Indokolt esetben (pl. súlyos betegség miatti tartós hiányzást követően) megfelelő időt kell biztosítani a tanulónak a felkészülésre, az elmaradás pótlására, illetve lehetőséget kell adni az elégtelen témazáró osztályzat kijavítására. Az egyéb osztályzatok javítására lehetőség adható, amennyiben az a tanuló tanulmányi fejlődését szolgálja.

Az órai aktivitás, házi feladat plusz és mínusz ponttal értékelhető.

Elégtelen félévi osztályzat esetén a diáknak javasoljuk, hogy – ha van ilyen – az iskola (a szaktanár) által szervezett felzárkóztatáson vegyen részt, illetve keresse meg a szaktanárt felzárkóztatás céljából.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. A tantárgyi dicséretek az osztálynaplóban, az ellenőrzőben „5d” jelöléssel, az egyéb (osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi) dicséretek megjegyzés formájában dokumentálni kell, valamint tanév végén a törzslap megfelelő rovatába is be kell jegyezni. A bizonyítványhoz mellékelve külön (pl. oklevélben) tüntethetők fel a dicséretek.

3.8.7. A tanulmányi munka értékelésének és minősítésének érdemjegyei, osztályzatai és tartalma

- jeles (5) a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes, a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt,
- jó (4) a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, tudását kisebb bizonytalanságokkal, jelentéktelen hibával alkalmazni is tudja,
- közepes (3) a tanuló a követelményeket pontatlanul, több hibával, felszínesen teljesíti, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni,
- elégséges (2) a tanuló a tantervnek csak minimális, a tovább haladáshoz éppen elegendő részét sajátította el, fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes, kizárólag nevelői segítséggel képes önálló munkavégzésre,

- elégtelen (1) a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a tovább haladáshoz szükséges ismeretekkel, önálló munkavégzésre nevelői segítséggel sem képes, megtagadja a munkát.

A félévi és tanév végi osztályzatok megállapításánál a tanév összes érdemjegyének – jegytípusoktól függő súlyozásával kapott, százados értékre kerekített – átlagát vesszük alapul a következők szerint

átlag	osztályzat
4,60 - 5,00	▪ jeles (5)
4,41 - 4,59*	jeles (5) vagy jó (4)
3,70 - 4,40	▪ jó (4)
3,51 - 3,69*	jó (4) vagy közepes (3)
2,70 - 3,50	▪ közepes (3)
2,51 - 2,69*	közepes (3) vagy elégséges (2)
1,90 - 2,50	▪ elégséges (2)
1,71 - 1,89*	elégséges (2) vagy elégtelen (1)
1,00 - 1,70	▪ elégtelen (1)

*Ezekben az esetekben a szaktanár jogosult dönteni a két osztályzat között (pl. 4,48 átlag esetén jeles vagy jó osztályzatra értékelheti a tanuló teljesítményét).

Résztantárgyakat tartalmazó tantárgy esetében, amennyiben bármelyik résztantárgyából elégtelen osztályzatot szerzett a tanuló, úgy a tantárgyi jegye is elégtelen lesz.

3.8.8. Az egyes jegytípusok és súlyozásuk

Jegytípus	Súlyozása
Normál (írásbeli, szóbeli)	1
Témazáró	2
Kisérettségi	3
Szorgalmi	0,5
Kisvizsga	3
Osztályozó vizsga	vizsgán kapja a félévi / tanév végi osztályzatát

3.8.9. A 3 éves szakközépiskolai, 2020. július 1. után szakképző iskolai képzésben részt vevők közismereti értékelése

Közismereti, közéleti és életvezetési program alkalmazása során csak a tanulói jelenlét, valamint a tanórákon tanúsított aktív együttműködés feltételezésével és igazolásával lehet értelme annak, hogy az egyes évfolyamok esetében olyan követelményeket fogalmazzunk meg, melyek teljesítése nélkül az iskola, a pedagógus nem támogathatja a tanuló tovább lépését a magasabb évfolyam(ok)ra. A tanulók között számosan lehetnek olyanok, akik az iskolát követően azonnal – vagy néhány év kihagyást követően – szeretnének továbbtanulni. Ehhez a legfontosabbnak a felnőttkori, különféle típusú és keretek között zajló tanulást (is) megalapozó tanulási készségek/képességek birtoklását tartjuk. Ezt tekintjük a legalapvetőbb, a mindenkor (tovább)tanulást elősegítő és támogató elemnek.

A tanulók számára a program meghatározza a továbblépés feltételeit is. Az egyes műveltségterületek/tantárgyak esetében megfogalmazott követelmények azt a minimumot jelentik, amelyek teljesítése nélkül a tanulás magasabb évfolyamon történő folytatása nem lehetséges.

A magasabb szintű követelmények kidolgozását, a tanulói teljesítmények közötti differenciálást, a részletes szempontrendszert a helyi programban a szakközépiskolai/szakképző iskolai közismereti helyi tantervekben rögzítettük. A tanulói teljesítmények visszajelzése tanév közben érdemjegyekkel történik. Az év végi értékelés osztályzattal történik.

3.8.10. Az iskolai írásbeli számonkérés elvei, formái, rendje és korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. Ugyanakkor már a középiskolába bekerüléskor és ezt követően is, pl. az érettségi és a felsőoktatási intézmények vizsgarendszere az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben. A magas osztálylétszámok, a mennyiségben és sokféleségben egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése szintén az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ezzel szemben a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzesszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

Az írásbeli számonkérés elvei:

- a félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek),
- a bizonyítottan részképesség-hiányos (dyslexiás, dysgraphiás), illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákokat az írásbeli számonkérés alól a szakértői véleményben foglaltak szerint fölmentjük,
- az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni,
- az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértjük azt is, hogy megtaníttjuk a diákokat az információhordozók használatára. (pl. szövegszerkesztés, Internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre stb.),
- a diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját 15 munkanapon belül értékelni, javítani kell, ellenkező esetben annak fontosabb visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.

Az írásbeli számonkérés formái:

- témazáró dolgozat: egy teljes tantervi témakör számonkérésére szolgáló, egy egész tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, ahol a feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak,
- dolgozat: egy tantervi téma valamely részének (néhány órára feladott egységének) számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető,
- röpdolgozat: előző tanórai tananyag elsajátításának számonkérésére szolgáló, rövid írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető,
- írásbeli felelet: néhány tanuló tudásának egyidejű mérésére, vagy szóbeli feleletre ideiglenesen vagy tartósan képtelen tanuló szóbeli feleletének kiváltására szolgáló írásbeli számonkérési forma.

Az írásbeli számonkérés rendje és korlátai:

- témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti,
- egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk,
- dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, ill. a haladási naplóban előre jelezi,
- röpdolgozat íratását a szaktanárnak nem kell előre bejelentenie,
- ha csak lehetséges (korábban megindokolt okok miatt), a szóbeli feleltetést kell előnyben részesíteni az írásbeli feleltetéssel szemben,
- a megírt, beadott dolgozatot a szaktanár 15 tanítási napon belül kijavítja és értékeli,
- azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető, így ekkor dolgozatot sem írhat,
- ha a szaktanár a témazáró dolgozatokra adott érdemjegyeket a félévi és a tanév végi osztályzatok megállapításakor – a munkaközösség előzetes véleményének és a tantárgyi követelményrendszerben

rögzítetteknek a figyelembe vételével – kétszeres súllyal kívánja figyelembe venni, akkor erre a tényre a tanév elején felhívja a tanulók figyelmét.

Az írásbeli számonkérés értékelése:

- a dolgozat értékelésénél a következő, a dolgozatra adható összes pontszám százalékában megadott ponthatárokat alkalmazzuk
- jeles (5) = 80,0-87,5 százaléktól,
- jó (4) = 60,0-75 százaléktól,
- közepes (3) = 40,0-62,5 százaléktól,
- elégséges (2) = 25,0-50 százaléktól,
- a tanárok a megadott százalékos értékek között határozhatják meg a ponthatárokat,
- a tanároknak az általuk tanított tantárgyból valamennyi osztályukban minden tanév első tanóráján ismertetniük kell a tanulókkal az írásbeli számonkérés általuk alkalmazott százalék-határait.

A kapott osztályzatokat a tanulók a tájékoztató füzetbe, illetve az ellenőrző könyvbe kötelesek beírni (amennyiben az elektronikus napló helyett vagy mellett azt használják), a tanárok pedig negyedévente ellenőrzik azt.

Témazáró dolgozat alól nincs felmentés. Dolgozati időpontok ütközése esetén az érdekelt tanárok jussanak megegyezésre.

3.8.11. Az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez

Az egyes tantárgyak és a helyi óratervben külön oktatott modulok követelményeinek teljesítését a jogszabályban is előírt öt fokozatú skálával értékeljük (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).

Az egyes tantárgyakba integrált kerettantervi modulokat (pl. egészségtan) a befogadó tantárggyal együtt értékeljük. Egyetlen érdemjegyet kap a témakör értékelésekor a tanuló akkor is, ha a szaktanár az integrált tantárgyon belül az adott témakörbe a modultantárgy tananyagát is beépítette.

A szaktanár a befogadó tantárgy és a modultantárgy tananyagát témakörönként elkülönítve is oktathatja. A félévi és az év végi osztályzat kialakításakor a különböző témakörökben szerzett érdemjegyek között nem teszünk különbséget.

A 3 éves szakközépiskolai képzésben az egyes modulokat tantárgyakra bontottunk, és azokat külön-külön osztályozzuk vagy szövegesen értékeljük.

3.8.12. Összegzés

Az egységes szemléletű ellenőrzés és értékelés kialakítását megbeszéléseknek, továbbképzésnek kell megszilárdítania, hogy a tapasztalatcseréken a tantestület tagjai megismerkedhessenek a pedagógia korszerű módszereivel.

Az ellenőrzés gyakorlatában a kor követelményeihez igazodva növekednie kell a problémamegoldó jellegű, kreativitást igénylő feladatok számának.

3.9. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

3.9.1. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei, formái

A magatartás fogalma:

- a magatartás a tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjeihez, valamint társaihoz, tanáraihoz és az iskola más dolgozóihoz,

- a magatartás nem azonos a magaviselettel, minthogy a magatartásjegy kialakításában nem csupán a fegyelmezettség szintje, sokkal inkább a közösséghez való viszony és a morális tulajdonságok (pl. becsületesség, kudarcűrész, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut

- az iskolába járási fegyelme (a házirendben meghatározott igazolatlanul mulasztott óraszám),
- a társaihoz való viszonya (pl. segítőkészség, szolidaritás stb.),
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság...),
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változása,
- óra alatti magaviselete (a fegyelmezettség szintje).

A szorgalom fogalma:

- a szorgalom a tanuló viszonya a tanuláshoz (aktivitás, érdeklődés).

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. milyen gyakran hagy otthon kötelező felszerelési tárgyat).

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet (a fegyelmezettség önmagában nem azonos a példás szorgalommal, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is).

A magatartás és szorgalom minősítése:

- az értékelést nevelési eszköznek tekintjük, amely visszajelzést ad a tanulóknak a róluk kialakított általános képről, ennek változásáról, valamint viszonyítás alapjául szolgálhat és motivációt jelenthet számukra,
- a követelmények megfogalmazásánál figyelembe kell venni a korosztály életkori sajátosságait,
- az iskolában eltöltött évek során fokozatosan kell a gyerekek gondolkodásában elmélyíteni és tudatosítani azon értékek fogalmát, amelyek tükrében minősítjük magatartásukat és szorgalmukat, hiszen célunk, hogy mindinkább magukénak érezzék őket, elfogadásuktól eljussanak a velük való azonosulásig.

Folyamatos minősítés:

- a pedagógusok folyamatosan, rendszeresen és következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira (tanórán és tanórán kívüli szervezett foglalkozásokon),
- kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk,
- kiemelkedő teljesítmény jutalma (pl. versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel...) szóbeli és írásbeli dicséret lehet,
- a magatartás és a szorgalom értékelése általános iskolában valamennyi évfolyamon havi rendszerességgel történik, középiskola nappali rendszerű képzései esetén pedig félévente,
- a magatartás és a szorgalom értékelését az osztályfőnökök koordinálják, egyeztetik az adott osztályt tanító pedagógusok szintjén.

Félévi és tanév végi értékelés és minősítés a magatartás- és szorgalomjegyek kialakítása esetében:

- az osztályzatok kialakításakor az adott időszak teljesítményét, valamint a félév, illetve az egész tanév alatt bekövetkezett változásokat kell figyelembe venni,
- az értékelés és minősítés elsősorban a tanárok közvetlen tapasztalataira épül, és kiterjed a tanulók teljes iskolai tevékenységére, továbbá az iskolán kívül szervezett programok, versenyek, rendezvények területére,
- az osztályzatok megállapítása az osztályfőnök feladata, aki a minősítésben felhasználja az osztályban tanító tanítók, szaktanárok véleményét, és figyelembe veszi az osztály tanulóinak értékelését is (ezeket saját belátása szerint kérheti írásban, statisztikailag feldolgozható formában, vagy szóban, esetleg indoklással),
- az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti (az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítható, szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó),
- lehetőséget kell adni a diákoknak önmaguk értékelésére és egymásról alkotott véleményük nyílt megbeszélésére is,
- az értékelés és minősítés négy kategóriába való besorolással történik:
 - a magatartás esetében példás (5), jó (4), változó (3) és rossz (2),
 - a szorgalom esetében példás (5), jó (4), változó (3) és hanyag (2)
 osztályzattal,
- az osztályzatok megállapításához igyekeztünk olyan egységes szempontrendszert kialakítani, amely a tantestület egésze által elfogadható, az osztályfőnökök gyakorlatában jól hasznosítható, ám alkalmazása során természetesen figyelembe kell venni a tanulók és az osztályok egyéni jellemzőit és körülményeit, ugyanakkor iskolai szinten mégis törekednünk kell az egységes gyakorlatra,
- nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni és minősíteni,
- semmilyen körülmények között nem megengedett a kollektív büntetés (csoport vagy osztály szintű alulértékelés),
- az értékelés és minősítés semmiképp nem tükrözhet tanári rokon- vagy ellenszenvet,
- az értékelés és minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés, melynek célja minden esetben a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás,

- amennyiben a kiskorú tanuló szülője nem ért egyet a pedagógusok által kialakított értékeléssel, minősítéssel, az osztályfőnöknek (ill. az osztályban tanító bármely tanárnak) törekednie kell a szülő meggyőzésére.

3.9.2. *A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai (iránymutató szándékkal)*

Példás (5)

- részt vesz a közösségi élet megszervezésében és védelmében, a közösségi tulajdont megbecsüli és védi (épület, berendezés, eszközök, szolgáltatások),
- a közösségért végzett munkáját felelősséggel végzi (hivatali teendők, hetesség, tisztaság, pontosság),
- az iskola célkitűzéseit magáévá teszi és megvalósításán dolgozik,
- az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja,
- nincs fegyelmi büntetése,
- mások véleményét tiszteletben tartja, munkájukat becsüli és segíti (bírálat, kritika),
- a gyengébbeket felkarolja és erejéhez mérten segíti (tanulás, barátság),
- iskolai munkáját lelkiismeretesen végzi, önművelésén tudatosan dolgozik (emiatt a változó szorgalmú nem lehet példás magatartású),
- a többiek felnéznek rá (pozitív példakép),
- önismeretre, önnevelésre törekszik (önuralom, fegyelmezettség, türelem),
- egyeneslelkűség, becsületesség, őszinteség, udvariasság jellemzi,
- meg nem engedett módon nem törekszik előnyökhöz jutni, s az ilyen előnyszerzést elítéli,
- a fizikai munkát becsüli és szívesen végzi,
- szórakozásaiban nem könnyelmű, másokra is tekintettel van,
- testi egészségét védi (alkoholfogyasztás, dohányzás mellőzése), testét gondozza (sportol!), ruházata tiszta, ápolat.
- környezetének kialakításában esztétikai igényesség jellemzi.

Jó (4)

- az iskola célkitűzéseit elfogadja, megvalósításukra törekszik,
- közösségi ember, a közösségi tulajdont nem rongálja, hanem védi,
- mások véleményét meghallgatja, munkáját nem akadályozza, bírálatában általában pozitív,
- iskolai munkáját, megbízatásait elvégzi,
- a gyengébbeket nem bántja, ha alkalma van rá, segíti őket,
- igyekszik nevelni magát, ritkán vét az önuralom és a fegyelem terén,
- becsületes és őszinte,
- a meg nem engedett előnyszerzés módszereit elítéli, és nem is csal,
- nem vonja ki magát a fizikai munka alól,
- szórakozásaiban nem túlzó, a jó ízlést nem sérti,
- testét gondozza, ruházata rendes és tiszta, káros szenvedélyei nincsenek,
- maximum egy súlyos fegyelmi büntetése van.

Változó (3)

- az iskola célkitűzéseit csak részben fogadja el, szembe is fordul velük,
- önző, a közösségi tulajdont nem becsüli,
- kritikája kíméletlen, romboló,
- kötelességteljesítésében, megbízásai vállalásában hanyag,
- a gyengébbeket bántja,
- megalkuvó, cinikus,
- nem törekszik önuralomra, fegyelmezettségre,
- kihívóan feltűnést keltő,
- a meg nem engedett előnyszerzés módszereit elfogadja és él velük,
- a fizikai munka alól kivonja magát,
- szórakozásaiban túlzó, könnyelmű, másokra nincs tekintettel,
- teste, ruházata gondozatlan, rendetlen,
- egészsége védelmében könnyelmű (dohányzás, alkoholfogyasztás),
- súlyos fegyelmi büntetésben többször részesült.

Rossz (2)

- az iskola célkitűzéseit nem fogadja el, szembehelyezkedik velük,
- elsősorban saját érdekeit nézi, a közösség életét zavarja,
- a közös tulajdont rongálja,
- kötelességét csak büntetés kilátásba helyezése esetén végzi,
- szertelen, durva, botránkoztató,
- bármi áron érvényesülni akar,
- figyelmeztetés ellenére súlyosan megsérti az együttélés szabályait és az intézet rendjét,
- iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért a fegyelmi büntetések valamelyik súlyosabb fokozatában részesült.

Megjegyzés:

- a magatartás elbírálásakor a felsorolt szempontok közül legalább kétharmadának együttes megléte (vagy megsértése) szükséges,
- a fenti minősítéseket módosíthatják a házirendnek az igazolatlan hiányzásokra vonatkozó előírásai

3.9.3. A szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai (iránymutató szándékkal)

Példás (5)

- munkáját rend, fegyelem, pontosság és igényesség jellemzi,
- az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken, ill. az iskola nyújtotta egyéb önképzési lehetőségeket kihasználja,
- a tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mértén maximálisan és rendszeresen felkészül,
- az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába.

Jó (4)

- többletmunka nélkül, tehetségének megfelelően tanul,
- irányításra szorul, néha ösztönzést igényel,
- hangulata hatással van munkájára,
- néha kapkod és pontatlan,
- az érdeklődési körébe tartozó tárgyakból jó eredménnyel dolgozik, de a többieket elhanyagolja.

Változó (3)

- nem tanul tehetségének megfelelően,
- a munkájára folytonosan figyelmeztetni kell,
- munkájának külalakja gondozatlan,
- munkavégzésében kiszámíthatatlan, ötletszerű, válogat,
- egy tárgyból elégtelen.

Hanyag (2)

- munkájával nem törődik, rendszeresen elhanyagolja, munkájában megbízhatatlan,
- képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- egy vagy több tárgyból elégtelen.

Megjegyzés:

- a szorgalom elbírálásakor az egyes osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kétharmadának az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.9.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei éskorlátai

A „házi feladat” és „házi dolgozat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat,
- készségi szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat,
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

A „házi feladat” és „házi dolgozat” elvei:

- házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja),
- a házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta minimum 5-6, sőt akár 7-8 órája is van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot,
- csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes (ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére, elkészítésére, megoldására mindenki képes,
- a házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell – a szaktanárok az írásbeli házi feladatokat ellenőrzik, a hibás megoldásokat kijavítják – pedagógusaink törekszenek arra, hogy a tanulókat az írásbeli házi feladatok rendszeres elkészítésére ösztönözzék,
- az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint
- nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad,
- meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (pl. igazolt betegség) mulasztotta azt el,
- a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel (érdemjegyet csak tudásra adunk, míg az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető, ezért a házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni, mint pl. a feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése stb.),
- az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagot kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell,
- tanítási szünet idejére kötelező házi feladat nem adható, a szünetet megelőző és követő napokra is csak annyi, amennyi egyik óráról a másikra szokásos,
- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás (könyvtári vagy internetes kutatómunka, forrásfeldolgozás, projektfeladat, képzőművészeti alkotás stb.) a tanuló nagyobb elmélyülést igénylő, egyéni vagy csoportos kutató, ill. gyűjtőmunkára épülő, vagy a tanuló kreativitását igénylő munka, mely az aktuális tananyag részéhez kapcsolódik és a tanórai keretek közt elsajátított ismeretek elmélyítését vagy kiegészítését szolgálja.

A „házi dolgozat” íratásának rendje és korlátai:

- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás elkészítésének, beadásának határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell kitűzni, legalább három tanítási héttel előre,

- az elkészítési, beadási határidőt a szaktanár úgy határozza meg, hogy a határidőt megelőző két hétre másik, már kiadott házi dolgozat határideje ne essék,
- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás elkészítési, tartalmi és formai követelményeit tanórán, valamennyi tanuló számára világosan kell meghatározni,
- a tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.
- az elkészített, beadott házi dolgozatot vagy alkotást a szaktanár a kitűzött határidőt követően 15 tanítási napon belül kijavítja és meghatározott szempontok szerint érdemjeggyel értékeli,
- igazolt mulasztásra hivatkozva a tanuló a szaktanártól kérheti a beadási határidő módosítását.

Az otthoni felkészüléshez kötelezően előírt szóbeli feladatok kiadásának rendje és korlátai:

- az otthoni felkészüléshez előírt kötelező szóbeli házi feladatot a szaktanár a tanórán adja ki,
- a kiadott feladatot a szaktanár a kiadását követő tanórán kéri számon,
- a kiadott feladat elvégzése a tanulók számára kötelező, kivéve, ha a szaktanár a feladatot kifejezetten szorgalmi házi feladatként adja ki,
- a kötelező szóbeli házi feladattól a szaktanár a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti, kivéve, ha az itt felsorolt feltételek valamelyike nem teljesül, vagy a tanuló az előző tanóráról igazoltan hiányzott – ilyenkor a tanuló kérésére a kapott érdemjegyet az értékelésnél, minősítésnél nem vesszük figyelembe.

Az OKJ vizsgát előkészítő szakdolgozatot, érettségi projektmunkát és egyéb vizsgafeladatot – annak pontos leírásával – a beadási határidő előtt a vizsgaszabályzatban rögzített határidőre kell kiadni.

3.9.5. 2.10.1 Tájékoztató az értékelésről

Jelen pedagógiai programban található értékelési, mérési eredményekről, tanulmányi idejük alatti vizsgák eredményéről a szülő, gondviselő a Kréta iskolai alapszabály e-naplóján keresztül az év elején kiadott felhasználónévvel, jelszóval belépve rendszeresen tájékozódhat.

3.9.6. Projektoktatás

Az iskola vezetője évfolyamonként projektoktatást szervezhet, mely kapcsolódhat a témahetek adott évi témájához, valamint a lelki napok keretében feldolgozott alaptémákhoz.

3.9.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban az osztálylétszámtól függően csoportbontásban tanítjuk a szakmai gyakorlati tárgyakat (a jogszabályban előírt csoportlétszámoknak megfelelően) valamint a pedagógiai programunk órahálójában kiemelt közismereti tárgyakat, illetve szükség szerint más tantárgyakat is (a fenntartó engedélyével). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

4. Az iskola egészségnevelési elvei

Törvényi háttér: Magyarország Alaptörvénye (2011. IV. 25) XX. cikk.

Egészségügyi jogszabályok

A *Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram* (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják. A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998-ban, Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az *Európai Egészség 21.* nyilatkozatot, amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani, és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az „*Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja*” 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak

„Legfőbb érték az ember”, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősség tudatát

4.1. Az iskolai egészségnevelési programban alkalmazható módszerek

Hagyományos felvilágosító tevékenység:

- egyfelől az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívja fel a figyelmet – általában elrettentő tartalmú információk bemutatásának eszközével –, másrészt megoldásként kínálja a helyesnek vélt egészségmagatartást,
- veszélye, hogy az ismeretek átadásának nem feltétele a hallgatóság aktív bevonása,
- tapasztalatok szerint az ismeretek ilyen módon történő átadása önmagában nem elegendő a viselkedés befolyásolására, hiszen a háttérben meghúzódó motivációk lényegesen erősebbek lehetnek,
- ebbe a csoportba tartoznak az iskolai felvilágosító előadások, a különböző időszaki kiadványok, broszúrák.

Rizikócsoportos megközelítés:

- korai szűrés eredményeként feltárt egészségi (nem fertőző betegség) problémákkal, avagy szociális helyzetük szempontjából veszélyeztetettek felmérése, majd a körükben végzett célzott egészségfejlesztő, betegség megelőző tevékenység,
- iskolai szinten ez valósul meg az orvosi vélemény alapján könnyített, vagy gyógytestnevelési foglalkozásokon részt vevő diákok esetében (differenciált testi nevelés).

Társas-érzelmi készségek fejlesztését fokozó beavatkozások:

- az érzelmi nevelést előtérbe helyező modell a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségeit nevezi meg az egészségkárosító magatartásformák kialakulásának háttereként,
- ez a módszer lehetőséget biztosít résztvevői számára a szocializációra, a társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére,
- ilyenek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, amelyek a csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak,
- az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok ellenállnak az egészségkárosító magatartásformáknak, nemet mondanak a káros szenvedélyeknek.

A NETFIT felmérés

Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta. A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

- A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét.
- A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek: egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.
- A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.
- A mérések szorosan kapcsolódnak a mindennapos testnevelés rendszeréhez, s azok eredményei részletes információkkal szolgálnak a tanulók aktuális fizikai, fittségi állapotáról, mind a tanulók, a szülők és a testnevelők részére.
- Motiválni lehet a tanulókat a test-kulturális alapismeretekre, a tudatos testedzésre, a rendszeres fizikai aktivitásra szánt idő és anyagi ráfordítás többszörös megtérülésére.

A NETFIT® újszerűsége:

- a tudományos megalapozottság;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszere;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modul;
- az egészségközpontúság;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatósága;
- online adatkezelő rendszer.

4.2. Feltételek, rendelkezésre álló eszközök

Tárgyi feltételek

Az iskolai egészségneveléshez szükséges tárgyi feltételek megfelelőek, mind műszaki téren (multimédiás szakterem, projektor, tv, videó/dvd/cd lejátszó...), mind pedig a prevenciós szakanyagok szintjén (szakkönyvek, szemléltető anyagok, videó kazetták, dvd és cd lemezek). A későbbiekben szükségessé váló anyagok a taneszköz-fejlesztés évi beszerzéseivel tervezhetőek.

Órakeret

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok ellátásához szükséges órakeretet minden évfolyamon a biológia és az osztályfőnöki órák időkerete foglalja magába.

Személyi (humán) feltételek

Az egészségnevelési program megvalósításába bevonható, intézményi szinten jelenleg rendelkezésre álló humán erőforrás:

- az iskola biológia szakos tanárai,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetői és tagjai,
- mentálhigiénés (lelkigondozói) végzettséggel rendelkező pedagógus,
- bizonyos témaköröknél az ismeretátadás és a prevenciós tevékenység elvégzéséhez szükséges külső szakemberek bevonása is, pl. iskolaorvos, védőnő, pszichológus, rendvédelmi szervek munkatársai, civil szervezetek szakemberei.

Módszerek

- játékok,
- közösségépítés,
- művészetek,
- programok.

4.3. Az iskolai egészségnevelés területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek/témáknak az iskola pedagógiai rendszerébe be kell épülnie. Ezen témák a következők:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- tanulási technikák, a tanulási környezet kialakítása,
- az idővel való gazdálkodás fontossága,
- a személyes válsághelyzetek felismerése és megoldási stratégiák ismerete,
- az egészséges táplálkozás élelmiszerbiztonság,
- szenvedélybetegségek (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer-használat)
- szexuális felvilágosítás, párkapcsolatok, családtervezés, AIDS prevenció,
- a betegség és gyógyulást segítő magatartások, elsősegélynyújtás,
- személyi higiénia, testi-lelki egészség,
- személyes biztonság, balesetvédelem (iskola, közlekedés),
- testedzés, mozgás, egészséges testtartás,
- személyiségfejlődés elősegítése, önismeret, tanulási technikák,
- egészséges környezet (tanulási környezet, természethez való viszony).

4.4. Az iskolai egészségnevelés színterei

Iskolaorvos, védőnő feladatai:

- iskola-egészségügyi feladatok ellátása,
- tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása,
- tanulók elsősegélyben való részesítése,
- közreműködés a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában, az iskola vezetésével egyeztetve,
- védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink (BTMN) és a sajátos nevelési igényű tanulóink (SNI) ellátásában, problémáik diagnosztizálásában, szakvéleményük elkészítésében az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények (EGYMI) helyi intézménye jár el.

Iskolai keretek közt megvalósuló egészségnevelési feladatok:

- biológia órákon: az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, szexuális felvilágosítás, testi higiénia, elsősegélynyújtás,
- osztályfőnöki órákon: szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás,
- valamennyi tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik,
- ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében, pl. reggeli torna, rendszeres és egészséges táplálkozás, illetve folyadékbevitel, az évszaknak megfelelő öltözködés,
- az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl. az étrend összeállításában való részvétel, példamutató iskolai hatás,

- termék, folyosók, udvar, orvosi rendelő megfelelő kialakítása,
- pedagógusok, dolgozók személyes példamutatása,
- iskolai hirdető „egészség” rovatai,
- média, iskolaújság, faliújság, honlap (pl. aktuális téma önálló feldolgozása, tablókészítés, gyűjtőmunkák faliújságon történő megjelenítése),
- mindennapos (vagy tömbösített) testedzés programja, testnevelés óra (legalább heti 3 órarendi óra), sportkörök,
- természettudományos tanórák megtartása lehetőség szerint szaktanteremben történjen.

Tanórán kívüli foglalkozások egészségnevelési lehetőségei:

- ismeretterjesztő előadások, kiállítások,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek
- szabadidős foglalkozások, nyári táborok,
- kirándulások, túrák (rendszeresen, egészséges környezetben),
- egészségnevelési akciók (pl. sportversenyek, rendezvények).

Tájékoztató fórumok:

- szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató (szülők felkészítése),
- szakmai tanácskozások, tréningek (tanárok felkészítése) – helyszíne lehet más intézmény is,
- kortárs segítők képzése (tanulók felkészítése) – színtere lehet az iskola vagy más képző intézmény.

4.5. Egészségnevelés a szakképzés területén

A jövő szakembereivel tudatosítani kell, hogy az ember termelő-fogyasztó tevékenysége során valamennyi földi szférában változásokat okoz. A változások csökkentéséhez bővíteni kell látókörüket, meg kell ismertetni a közvetlen és tágabb környezetük élő és élettelen elemeinek kölcsönös kapcsolatát. Ki kell alakítani az esztétikus környezet és egészséges életmód iránti igényt.

Tudatosítani kell a természeti és társadalmi környezet változásait az urbanizáció, az ipari termelés egészséget veszélyeztető hatásait.

Szakmai képzésükben ismerjék meg a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát.

Legyen természetes számukra a szelektív hulladékgyűjtés.

Feltétlenül tudatosítani szükséges, hogy felelősséggel tartozunk az emberi élet fennmaradásáért, saját utódainkért, születendő gyermekeinkért. A káros szenvedélyeket el kell kerülnünk, illetve meg kell előznünk kialakulásukat.

Célok:

- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- takarékoskodás a vízzel és a villannyal,
- a tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat.

4.6. Az egészségneveléssel kapcsolatban megfogalmazott céljaink

Rövid távú céljaink:

- az egészségnevelési programunk feladatainak ellátására az egészségfejlesztésben képzett, többlet szakértelemmel rendelkező kollégát (egészségnevelő) kell megbízni – feladata az intézményi egészségnevelési feladatok koordinálása, irányítása, partnerkapcsolatok biztosítása, osztályfőnöki munka segítése (egyres témakörök feldolgozásában), külső szakemberek előadásainak szervezése, pályázatok készítése,
- egészségnevelésben szerepet vállaló kollégák szakirányú továbbképzésének biztosítása,
- minden tanulónk a 10. évfolyam végéig kapjon korszerű felvilágosító ismereteket a szexualitás és a szenedélybetegségek témakörében, a „kényes” témáknál (pl. kábítószer-használat) külső szakemberek bevonásával,
- minden olyan prevenciós tevékenység támogatása, amely tanulóink egészségét szolgálja,
- egészségnevelési verseny szervezése.

Középtávú céljaink:

- személyi feltételek folyamatos fejlesztésével egészségfejlesztő team létrehozása (tagjai: az intézményvezetés egy tagja, egészségfejlesztésért felelős pedagógus, biológia szaktanárok, osztályfőnöki munkaközösség vezetője),
- iskolai egészségfejlesztési program teljes körű kiépítése a minőségfejlesztésben ismert PDCA ciklus ismérvei alapján,
- intézményi helyzetfelmérés alapján (módszere: SWOT, kérdőív) a legfontosabb célok kiválasztása, majd ezek lebontása intézkedési (cselekvési) tervvé,
- a program megvalósítását folyamatos ellenőrzés és önértékelés kíséri, ami alapján a terv módosítható.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- belső résztvevők: pedagógusok (szaktanárok és diákotthoni nevelők, különösen a hitoktatók és az osztályfőnökök), iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus,
- külső partnerek: gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szervezetek, nevelési tanácsadó, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők...

4.7. Gyógytestnevelés

A tanulók mozgásszegény életmódja miatt egyre több mozgásszervi, egészségi problémákkal küszködő tanulóval találkozunk, akik ennek következtében nem hagyományos testnevelés órán kell részt vegyenek, hanem könnyített vagy gyógytestnevelés órán. A gyógytestnevelés órák feladata a prevenció, a meglévő fizikai állapot megőrzése, javítás, illetve a rehabilitáció. Ezt a feladatot elkülönítve, az érintett tanulók számára külön szervezett gyógytestnevelés órák keretében lehet csak ellátni, hiszen a feladatok más jellegűek, mást kell végrehajtaniuk, más teljesítményt kell elérniük, mint egészséges társainak. Gyakorlatilag a gyógytestnevelő felügyelete és irányítása mellett személyre szabottan végzik a feladatokat. Ezzel megelőzzük fizikai állapotuk romlását, illetve az esetleges sérülések után gyorsabbá tehetjük felépülésüket.

5. Az iskola környezeti nevelési elvei

5.1. Törvényi háttér

Magyarország Alaptörvénye XXI. cikk.

5.2. Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény, A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A **Természetvédelmi törvény** kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

A **géntechnológiai tevékenységről szóló törvény** foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatait”.

Az **állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a **Nemzeti Biodiverzitás Stratégia**, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett Környezet és Fejlődés Konferencián aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi Hulladékgazdálkodásról szóló XLIII. Törvény 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami,

önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

5.3. Helyzetkép, adottságok

Belső – maga az iskola

Tárgyi feltételek

- az iskola természeti környezete (csend, jó levegő, egyéb kedvező természeti adottságok megléte),
- mindennapos testedzés lehetőségei (tornaterem, udvar, sportpálya, kondi terem),
- lelkigyakorlatokhoz, igeliturgiákhoz alkalmas helyiség megléte,
- kulturális programokra alkalmas helyiség megléte,
- büfé, étkező, étel-ital automata helyi lehetőségei,
- építészeti szabványoknak, katasztrófavédelmi és egészségügyi előírásoknak való megfelelés,
- folyamatos felújítások teszik mind szebbé, komfortosabbá, élhetővé az épületeket,
- baleseti veszélyek nincsenek,
- tisztaság, higiénés viszonyok fontossága,
- friss levegő utánpótlás (szellőztetés), természetes nappali megvilágítás biztosítása.

Példamutató környezet:

- tantermek, folyosók növényekkel való ellátása,
- anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés,
- pedagógusok, dolgozók személyes példamutatása,
- kerékpáros, gyalogos és tömegközlekedés igénybevételével történő közlekedés ösztönzése,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- iskolai hirdetőtáblák „zöld” rovatai.

Megvalósult környezeti nevelési tevékenységek:

- előadások, múzeumlátogatások, kirándulások, túrák, sportfoglalkozások, versenyek szervezése vagy azokon való részvétel,
- természetjáró séták tudatos és ismereteket közlő alkalmi, élővilág megfigyelése, geológiai megfigyelések, projektek.

Külső – a település és a régió helyi értékei

Az iskolára fontos szerep hárul a környezetében található értékek megismertetésében, bemutatásában.

Fontosnak tartjuk elsősorban Balatonfüred-Balatonarács, iskolánk közvetlen környezetének, ezen túl az iskolánkat magába foglaló megye, régió történetének, természeti szépségeinek és néprajzi értékeinek bemutatását, aminek megvalósulása tanórai kereteken belül, illetve azon kívül (szakkör, kirándulás) egyaránt történhet.

5.4. Erőforrások

5.4.1. Humán erőforrás:

- a környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot,

együttműködést alakítsanak ki, különösen, hogy a résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködésben környezeti nevelési munkánk erőforrása is,

- a pedagógusok kidolgozzák és a tantárgyakba építve tanítják az egyes környezeti tartalmakat (a tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg),
- különösen a természettudományos tantárgyakban van sok lehetőség, de mellette az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson a tanulók számára,
- az osztályfőnöki munkaközösség koordinálása mellett az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozása is osztályközösségi szinten történik, ahol lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére,
- a közvetlen környezet (osztályterem) szépítése, dekorálása is az egyes osztályközösségek szintjén realizálódik,
- az adminisztratív és a technikai dolgozók támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (adminisztráció, pénzügyi és pályázati elszámolások), ezen kívül biztosítják a programok tárgyi feltételeit,
- a tanulók a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el,
- fontos feladatunk, hogy kialakítsuk a tanulóknál a környezet tisztaságára való igényt, ezért bevonjuk őket környezetük szépítésébe, tisztán tartásába (tavaszi nagytakarítás, ügyeleti rendszer),
- az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése,
- fontos, hogy a szülők is megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván,
- fontos a szülők szerepe azért is, mert az egyes külső helyszínen megvalósuló környezeti nevelési programok (pl. múzeumlátogatások, kirándulások) anyagi fedezetét az Ő segítségükkel teremtjük elő
- külső résztvevők, pl. szakemberek, környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek,
- külső intézményekkel, civil és egyházi szervezetekkel sokoldalú kapcsolatok építhetők ki,
- különböző intézmények (múzeumok, kiállítóhelyek, nemzeti parkok...) meglátogatása, szakmai előadások szervezése színesebbé, tartalmasabbá teszi a környezeti nevelést,
- pályázati kiírásokkal, szakmai anyagok küldésével is több intézmény és szervezet segíti munkánkat.

5.4.2. *Technikai felszereltség, taneszközök:*

- iskolánk technikai felszereltsége (számítógépterem a tanulók számára is elérhető Internet hozzáféréssel, korszerű IKT eszközök, digitális ismerethordozók, könyvtár környezet-/természetvédelmi tárgyú könyvekkel) a környezeti nevelés célrendszerének megfelelő.

6. Jövőkép – alapelvek és célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósulását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

6.1. Általános célok és értékek:

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT),
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvé,
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

6.2. Pedagógiai célok:

- általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása,
- környezettudatos magatartás és életvitel kialakításának segítése,
- állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- egészséges életmód igényének kialakítása, ehhez szükséges technikák és módszerek elsajátítása,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- problémamegoldó gondolkodás, döntőképesség fejlesztése,
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikációs kultúra fejlesztése.

6.3. Konkrét célok és feladatok

6.3.1. Rövid távú céljaink:

- a már megvalósult, illetve folyamatosan végzett tevékenységek mellett a következő területeken kívánunk új, rövid távú célokat megfogalmazni a környezeti nevelési program megvalósulásának érdekében,
- szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, a hétköznapi környezeti problémák megjelenítésére,
- tanulók bevonása a környezetvédelemmel kapcsolatos témák feldolgozásába (kiselőadás),
- kétszintű érettségi vizsga környezetvédelmi vonatkozású témáira, kérdéseire való felkészítés,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- multimédiás módszerek alkalmazása a szakórákon,
- intézmény technikai, tárgyi felszereltségének javítása, szakkönyvek, folyóiratok, videóanyagok, dvd-k, cd-k beszerzése,
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet),
- tanórán kívüli előadások, élménybeszámolók szervezése,
- pedagógus továbbképzés támogatása a környezeti nevelés ismeretanyagának, módszertanának elsajátítására, bemutatására,
- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése (szelektív hulladékgyűjtés, pedagógusok és alkalmazottak személyes példamutatása, tanulók bevonása a dekoráció készítésébe, tantermek, folyosók, udvar tisztaságának következetes védelme),
- kiemelt feladat a vizesblokkok tisztaságának, alapvető higiéniai feltételeinek biztosítása.

6.3.2. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások keretében az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségeit az alábbiakban foglaljuk össze.

Magyar nyelv és irodalom:

- a tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- a tanulók ismerjenek meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- a tanulók ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- a tanulók legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön a tanulók esztétikai, erkölcsi érzékenysége,
- a tanulók tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- a tanulók törekedjenek a szakmai nyelv igényes, színes, pontos használatára írásban és szóban egyaránt,
- a tanulóknál alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,

- a tanulóknál növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával.

Történelem:

- a tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- a tanulók tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- a tanulók ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- a tanulók legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül,
- a tanulók értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv:

- a tanulók váljanak érzékenyebbek a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- a tanulóknál alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- a tanulóknál fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika:

- a tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- a tanulók legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- a tanulók logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön,
- a tanulók tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- a tanulók váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- a tanulók ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- a tanulók legyenek képesek reális becslésekre,
- a tanulók tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni,
- a tanulóknál alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- a tanulóknál alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Biológia, természetismeret:

- a tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- a tanulók ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- a tanulók legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően,
- a tanulók ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- a tanulók legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,

- a tanulók sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat,
- a tanulóiban alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- a tanulóiban alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Fizika, természetismeret:

- a tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- a tanulók ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- a tanulók ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- a tanulók tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- a tanulók mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- a tanulók ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előre gondolkodó állampolgárrá,
- a tanulók ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia, természetismeret:

- a tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- a tanulók törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- a tanulók legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- a tanulók ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére,
- a tanulók ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- a tanulók értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüeljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz, természetismeret:

- a tanulók érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- a tanulók értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- a tanulók értsék meg, hogy a társadalom a földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- a tanulók ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- a tanulók ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit,
- a tanulóiban a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény,
- a tanulóiban alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére,
- a tanulóiban fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Informatika (számítástechnika, könyvtárhasználat):

- a tanulók legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- a tanulók legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- a tanulók ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket,
- a tanulók használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre,
- a tanulók ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait.

6.3.3. *Tanórán kívüli programok*

A nem hagyományos tanórai formák között elsőként az osztálykirándulásokat, tanulmányi kirándulásokat, múzeumlátogatásokat kell megemlítenünk. A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 33. § (1) *bk*) pontja szerint a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a mindennapi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozás, kirándulás, erdei iskola térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladat. Mivel költségvetésünkben az osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások megvalósítására nincs elkülönített forrás, amennyiben ennek anyagi vonzata van, úgy az ezeken való részvétel nem lehet kötelező!

Egyéb tanórán kívüli programok:

- környezet- és természetvédelmi versenyekre való felkészülés,
- pályázatokon, különféle akciókon való részvétel,
- természetjáró szakkör működtetésének lehetősége,
- jeles napok megünneplése kiállításokon, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével,
- Föld napjának megtartása,
- Szépkorúak és fogyatékkal élőkkel szervezett közös állandó programok,
- látogatás múzeumba, állatkertbe, arborétumba, botanikus kertbe, nemzeti parkba...

6.4. A környezeti nevelésben használható módszerek

A környezeti nevelésben felhasználható módszerek tárháza igen széles, ami abból is adódik, hogy nagy a szerepe a tanórán kívüli tevékenységeknek. A tanórákon használt hagyományos tanítási módszereken – frontális munka, előadás, csoportmunka, kiselőadás – kívül nagyon fontos az élmény- és tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

Játékok

- szituációs,
- dráma,
- memóriafejlesztő,
- kombinációs,
- ráhangolást segítő,
- kapcsolatteremtést segítő.

Modellezés

- hatásvizsgálatok,

- rendszermodellezés,
- prognosztikus, előrejelző.

Riport módszer

- kérdőíves felmérés,
- direkt riportok.

Projekt módszer

- analízis,
- akció projektek (pl. savas eső mérése),
- Globe.

Terepgyakorlatok

- terepgyakorlatok, térképkészítés,
- egyszerű megfigyelések,
- célzott megfigyelések, mérések,
- táborok,
- "iskolazöldítés".

Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák,
- madárvédelmi feladatok,
- rekonstrukciós munkák,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- rend- és tisztasági verseny,
- pályázatok, versenyek,
- kiállítás rendezése,
- újság készítése,
- kutatómunka.

Közösségépítés

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében.

Művészi kifejezés

- műalkotások, rajz, film, fotó, zene,
- népművészet,
- színdarab, vers, próza,
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése,
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

Kommunikáció

Az iskolán belüli és iskolán kívüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak. Részben azért, mert az információhiány is gyakran oka a környezetkárosító tevékenységnek, de még ennél is fontosabb, hogy a környezeti nevelési programot tervezni és megvalósítani is csak közösen, a pedagógusok / nem

pedagógus dolgozók/ tanulók szoros együttműködésével lehet. A lehetőségeket kihasználva a szülőket is be kell vonni, érdekeltté kell tenni az iskolai célok elérése érdekében, hiszen az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden iskolahasználó közös érdeke.

Fontos, hogy tanulóink nyitottak legyenek a környezeti problémákat feldolgozó rádió- és televíziós hírekre, olvassanak ilyen témájú cikkeket napilapokban és tudományos folyóiratokban. Legalább ilyen fontos, hogy a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudjanak eligazodni, az értékes információkat meg tudják különböztetni az értéktelentől.

6.5. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium fontos célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. További célja, hogy az iskola hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulóinak fejlesztését, valamint minél szélesebb körű támogatását megalapozza. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy társadalmi környezetük adottságai miatt a közoktatásban hátránnyal induló diákoknak segítsünk. Úgy gondoljuk továbbá, hogy a szegényekkel, idegenekkel és kizsároltakkal vállalt szolidaritás tanítása nélkül egyáltalán nem képzelhető el a kereszténység alapvető értékeinek átadása. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, továbbá kisebbségi diákok felsőoktatásba való bejutását pályázati úton is támogatjuk. A tanulók egyéni fejlesztésben részesülnek; kiemelten a tanulási részképességek területén és a tantárgyi-, illetve kompetencia területeken. A tanulást támogató fejlesztések egyaránt kiterjednek a lemorzsolódás csökkentésére és a tehetséggondozásra. A családokkal rendszeresen kapcsolatot tartanak a mentortanárok, hiszen fontos cél a szülőkkel való intenzív kapcsolattartás, a jó kommunikáció kialakítása és ápolása.

Fő esélyegyenlőségi területek

- családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése,
- nemek közötti egyenlőség erősítése⁴,
- szépkorú és fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása⁵,
- roma emberek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása⁶,
- 800/2008/EK rendelet alapján hátrányos helyzetű munkavállalók esélyeinek javítása⁷.

6.6. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A jutalmazás és a fegyelmezés elveit iskolánk szervezeti és működési szabályzat részletezi.

6.6.1. *Hittan oktatás*

Az iskolába való jelentkezéssel a tanuló tudomásul veszi, hogy az iskola fenntartója a Pannonhalmi Főapátság.

A hittan oktatás a fenntartó által jóváhagyott, a tanulókra aktualizált és optimalizált tematika alapján történik.

⁴ A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő tanulókra megfogalmazott intézkedés.

⁵ A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos intézkedés.

⁶ A közalkalmazottakra és a közoktatásban résztvevő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos intézkedés.

⁷ A fő esélyegyenlőségi célcsoportok mellett más, kisebb létszámú csoportok, ún. hátrányos helyzetű munkavállalók társadalmi és munkaerő-piaci részvételét is elő kívánjuk segíteni.

Az iskola diákjaitól elvárja a keresztény értékek tiszteletben tartását és a bencés szellemiségre való nyitottságot.

Az iskola tanulója tudomásul veszi, hogy az intézmény arculatának ugyanúgy meghatározó eleme az alapvető keresztény értékek mellett síkra szállás, mint a magas színvonalú oktató munka. A bencés iskola elismeri a más világnézetekben rejlő értékeket. Ezzel együtt vallja meggyőződéssel a keresztény értékek pozitív életalakító erejét, különösen is azokat, amelyek Szent Benedek óta meghatározóak a bencés közösségben. Ezen értékeket minden tanítási órán, de különösen is a kereszténységbe bevezető kurzusukon képviseli, melyek látogatása – a többi órához hasonlóan – kötelező.

Az iskola bencés szellemisége elsősorban azon szellemi és erkölcsi értékek alapján nyugszik, melyeket a kereszténység alapvető értékeiként ismerünk, s amelyek Jézus Krisztus alakjában jelennek meg tökéletes formában, ahogy a Bibliában az ő tanítását összefoglaló evangéliumok megfogalmazzák.

Szent Benedek követői – a bencések – mindezen értékek közül kiemelten fontosként kezelik azokat, amelyek immár körülbelül 1500 éve kipróbált, meghatározó alakítói a bencés közösségeknek. A keresztény tanítás szerint az embernek alapvető meghatározottsága, hogy Isten teremtményeként él a világban, sőt a Biblia üzenete szerint Isten saját képére és hasonlatosságára alkotta az embert. Ez adja minden ember méltóságát, s így a másik ember és az élet tiszteletére vezet.

Jézus Krisztus alakjában a gondviselő Isten egyedülálló módon mutatta meg tervét az ember kiteljesedésére. Az emberré lett Isten minden eddiginél szorosabb sorsközösséget vállalt az emberekkel, s tanításával egy teljes és boldog élet lehetőségének módját mutatta meg. Ez a teljes élet azonban épp az egyszerűségben, az anyagi javaktól való függetlenedésben és a felelősség- és áldozatvállalásban valósult meg.

Jézus Krisztus élete és tanítása számunkra olyan módját mutatja meg az emberi életnek, mely élhető a mi hétköznapijainkban is, és békére, öröme, kiteljesedésre vezet.

A Bencés Rend másfél évezredes tapasztalata arra utal, hogy ez az evangéliumi életforma képes éltetni és építeni a közösséget, legyen az akár egy iskolai-, családi- vagy egy szerzetesközösség. Ezen életforma megvalósítása által törekszünk, iskoláinkban megvalósítani a bencések jelmondatát, amely a boldog emberi élet, az ebben való állandó munkálkodás és kiteljesedés vágyát fogalmazza meg: *Pax et Gaudium – Béke és Öröm.*

7. Iskolánkban induló képzések

7.1. Alaptevékenység:

gimnáziumi nevelés – oktatás (nappali rendszerű)

szakgimnáziumi nevelés – oktatás (nappali rendszerű) - kifutó rendszerű

technikumi szakmai oktatás (nappali rendszerű) – felmenő rendszerű

szakközépiskolai nevelés – oktatás (nappali és esti rendszerű) - kifutó rendszerű

szakképző iskolai szakmai oktatás (nappali rendszerű) – felmenő rendszerű

7.2. Évfolyamaink:

- 9/Ny. -12. **(nyelvi előkészítő évfolyammal** folyó oktatás közoktatási típusú sportiskolai **gimnáziumi osztály)**
- 9. - 12. (4 évfolyamos közoktatási típusú **sportiskolai gimnáziumi osztály)**

Felmenő rendszerben:

- 9. – 13. (technikumi szakmai oktatás) Rendészet és közszolgálat ágazat, 5 0413 18 01 azonosító számú **Közszolgálati technikus** (szakmairánya: Közigazgatási ügyintéző) szakma végzettséggel, Mezőgazdaság és erdészet ágazat, 5 0812 17 06 azonosító számú **Kertésztechnikus** (Dísznövénytermesztő, virágkötő) szakma végzettséggel - 2020-2021-es tanévtől
- A technikumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.
- 9. – 11. (szakképző iskolai szakmai oktatás) 2020-2021-es tanévtől, Turizmus és vendéglátás:4 1013 23 01 azonosító számú **Cukrász**, 4 10012 23 05 azonosító számú **Szakács** szakma, Mezőgazdaság és erdészet: 4 0812 17 05 azonosító számú **Kertész** szakma és Élelmiszeripar: 4 0721 05 14 azonosító számú **Szőlész-borász** szakma – 2020-2021-es tanévtől

Kifutó rendszerben:

- 9. – 12. (szakgimnáziumi képzés) 4+1 éves Rendvédelem, honvédelem, közszolgálat szakmacsoport, XXXVIII. Rendészet és közszolgálat ágazathoz tartozó 52 345 04 OKJ számú Közszolgálati ügyintéző képzés, 2023-ban kifut
- 9. - 11. (szakközépiskola) 3 éves, Élelmiszeripar szakmacsoportához tartozó, XXXVI. Élelmiszeripar ágazati, 34 541 06 OKJ számú Szőlész-borász szakképesítést adó, Vendéglátás-turisztika XXVII. Vendéglátóipari ágazati 34 811 01 számú Cukrász szakképesítést és 34 811 04 számú Szakács szakképesítést adó képzés, 2022-ben kifut

7.2.1. *Köznevelési típusú sportiskolai gimnázium 9-12. , 4 éves képzés és nyelvi előkészítő évfolyammal 9.Ny-12. 5 éves képzés:*

Bemeneti követelmények

- Központi írásbeli felvételi vizsga megírása
- Jelentkezés (első sorban)
- Általános iskola 7. évvégi és 8. félévi jegyek átlaga magyar, matematika, történelem, idegen nyelv és egy választott tantárgyból
- Felvételi elbeszélgetésen való megjelenés

- Előnyt jelent, ha valamely egyesületben élsportoló a felvételiző diák

A sport iránti elkötelezettségünk, az élsportolók differenciált támogatása és tanulóink egyesületi eredményei alapján KÖZNEVELÉSI TÍPUSÚ SPORTISKOLA is vagyunk. Elsődleges feladatunknak érezzük, hogy az élsportolói osztályokba jelentkező fiatalok kibontakoztathassák sportbeli tehetségüket, és egy olyan szellemi háttérrel kapjanak, amellyel sportolói pályafutásuk befejezését követően a civil életben is megtalálják a helyüket. Ezért ennek a képzésnek az eredményességét nemcsak a sportsikereken keresztül értékeljük, hanem a tanulmányi és a kompetenciaméréseken elért eredmények elemzésével is. A sportiskolai osztályok jelenléte révén igyekszünk az intézmény egészét "sportossá" tenni, mert hiszünk a mozgás testi-lelki egészségünkre tett jótékony hatásában. A színvonalas testnevelés tárgyi feltételeinek a megteremtését is a köznevelési típusú sportiskolai rendszer, illetve az azt fenntartó állami intézményrendszer teszi lehetővé.

A sportiskola szabályozási formái, melyek iskolánkra is vonatkoznak:

- Jogi szabályozás:

- 1993. év LXXIX. törvény a közoktatásról

- 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet a közoktatási intézmények működéséről.

- Tartalmi szabályozás: Sportiskolai kerettanterv kihirdetése a 9/2007. (II. 27.) OKM rendelettel, majd ez beépült a jelenleg érvényes 17/2004. (V. 20.) OM rendeletbe.

A sportiskolai kerettanterv blokkjai:

- Közismereti blokk (9-12. évfolyam)

- Tartalma igazodik a Nemzeti alaptanterv (NAT) műveltség-területenkénti fejlesztési feladataihoz

- Sportági blokk (9-12. évfolyam)

- Sportelméleti modulokat is tartalmaz: testnevelélmélet, edzéselmélet, sportági ismeretek, sportegészségtan, sportpszichológia, sporttörténet, sportági ismeretek

A közoktatási típusú sportiskola a feladatainak ellátása közben felmerülő problémák megoldásának szabályozására tett intézkedések iskolánkban:

- Az évközben érkező tanulók beilleszkedésének megkönnyítése.
- A sport miatti hiányzások pótlása. (edzőtábor, több napos versenyek) Ezen tanulók esetében, egyéni felzárkóztatással, differenciált oktatással, az IKT (információs és kommunikációs technológia) eszközeinek használatával segítjük sportági, és tanulmányi felzárkózásukat. A helyi tantervben valamennyi műveltségi területbe beépítésre került az IKT alkalmazása. E-tananyagunk mindenki számára elérhető, a szaktanárok dolgozzák ki és teszik fel a honlapon található webes háttértárra.
- A tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe helyezzük a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását. Kötelező tanulószobai foglalkozásokat szervezünk a lemaradó diákoknak minden nap egy-egy tantárgyból.
- Az edzésidők mennyiségének növekedése miatt csökkenhet a tanórákra és az otthoni tanulásra fordítható idő. A követelmények teljesítése érdekében, hatékony tanulási módszerek megismertetése, valamint a tananyag negyedéves etapokra bontása, 2 havonta a sokat hiányzóknak etap-vizsga (belső, helyi vizsgák)
- Az értékelés fejlesztő, személyiségformáló, tanulást segítő szerepének erősítése.
- A szummatív jellegű értékelési folyamatokban az objektivitásra való törekvés. Ha a feltételek engedik, akkor az adott tantárgyban rendelkezésre álló sztenderdizált értékelési eszközök használata.
- Részvétel az országos és regionális kompetenciamérésekben, az eredmények felhasználása az iskola oktató-nevelő munkájának fejlesztésére.

Tantervünkben megjelenik olyan elem is, amely szorosan nem köthető egy műveltségterülethez sem:

- Tanulásmódszertan 9. évfolyamon.

7.2.2. *Szakgimnáziumi képzés kifutó rendszerben:*

Bemeneti követelmények:

- Központi írásbeli felvételi vizsga megírása
- Jelentkezés (első sorban)
- Felvételi elbeszélgetésen való megjelenés
- Fizikai alkalmassági vizsga (Az alábbi problémák megléte kizáró ok a képzésre történő jelentkezéskor: gerincferdülés, asztma, cukorbetegség, 5 dioptriánál erősebb szemüveg vagy 3 dioptriánál nagyobb különbség a két szem között, szintévesztés)

Kifutó képzéseinknél:

Összefüggő szakmai gyakorlat

Kötelező, összefüggő szakmai nyári gyakorlat:

10. évf. után 4 hét,

11. évf. után 4 hét

Témái:

Az elméletben tanultak gyakorlatának megtapasztalása: lövészet, önvédelem, alaki, intézménylátogatások, szituációs és intézkedéstechnikai gyakorlatok.

A rendészeti ágazati szakmai érettségiről:

- A tantárgy neve: rendészeti ismeretek
- Az új szakgimnáziumi érettségi munkakör betöltésére jogosít.
- Emelt szintű érettségi vizsga esetén (45% feletti eredmény +50 pont)
- + 1 év alatt Közszolgálati ügyintéző képesítés szerezhető nappali képzés keretében OKJ 54 345 01

A képzés lehetséges kimenetelei

- A szakmai érettségi utáni lehetőségek: Elhelyezkedés személy- és vagyonőrként (130 e)
- Rendőr szakközépiskolák– 2 év, 0,5 év beszámítás
- NKE RTK - 3 éves képzés
- Egyéb felsőoktatási intézmény

Technikumi szakmai oktatás felmenő rendszerben bevezetett képzéseinknél:

Képzésünk 2020. július 1-től, felmenő rendszerben **technikumi szakmai oktatás**.

Technikum

A gazdaság visszajelzése alapján a szakgimnázium helyett a technikum elnevezés kerül bevezetésre, amely egyértelműbb, sokak számára a minőségi szakmai képzést jelképezi napjainkban is, így hívó szó lehet a szülők, diákok számára. Nevében jelzi a végzettséget, mivel itt a végzettek technikusok lesznek. A képzés egységes szervezése, dualitása és felsőoktatáshoz erősebb kapcsolása indokolttá teszi a változtatást.

A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése az ágazati alapvizsgálattal zárul, ezután a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a tanuló szerződés átalakul munkaszerződéssé, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A négy kötelező közismereti tárgyból tesznek érettségit a diákok, ebből 3 tantárgyból 12. év végén, a 13. év végén az idegen nyelv mellett a technikus szakképzés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi tárgy. Így 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt kap. Kézhez kapja az érettségi bizonyítványát, és a technikus végzettségét igazoló oklevelét. A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőségét, hogy a jó eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének figyelembevételével továbbtanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Ebben a képzési formában indul a korábban már említett Rendészet és közszolgálat ágazat, 5 0413 18 01 azonosító számú **Közszolgálati technikus** szakma Közigazgatási ügyintéző végzettséggel, valamint a Mezőgazdaság és erdészet ágazat, 5 0812 17 06 azonosító számú **Kertésztechnikus** szakma Dísznövénytermesztő, virágkötő végzettséggel záruló képzésünk.

7.2.3. 3.1.3 Szakközépiskolai képzések kifutó rendszerben

Bemeneti követelmények:

- Jelentkezés a 7. évvégi és 8. félévi jegyekkel
- Felvételi elbeszélgetésen való megjelenés
- Orvosi alkalmassági vizsgálat

Kifutó képzéseinknél:

Összefüggő szakmai gyakorlat

Kötelező, összefüggő szakmai nyári gyakorlat:

9. évf. után 4 hét, külső gyakorlati munkahelyen, tanulószerveződéssel

10. évf. után 4 hét, külső gyakorlati munkahelyen, tanulószerveződéssel

Képzéseink kifutó rendszerben: (2021-2022-es tanévben kifut)

Szőlész- borász – OKJ 34 541 06

Cukrász – OKJ 34 811 01

Szakács – OKJ 34 811 04

Szakközépiskolai osztályainkban a képzési idő 3 év.

Szakképző iskolai szakmai oktatás felmenő rendszerben bevezetett képzéseinknél:

Szakképző iskola

Az elmúlt időszak egyértelművé tette, hogy a szakközépiskola elnevezés a diákok, szülők, foglalkoztatók számára nem volt értelmezhető, az iskolatípus elnevezése a következőkben szakképző iskola. A szakképző iskola 3 éves. Az első év ágazati ismereteket adó képzés, az azt követő két évben duális képzés folyik, elsősorban munkaszerződés keretén belül. A végzés után itt is nyitott a lehetőség az érettség vagy akár a technikus képzés megszerzésére.

Az ágazati alapgyakorlati ismeretek oktatására iskolánkban rendelkezésre állnak a megfelelő személyi és tárgyi feltételek egyaránt.

A szakképző iskolai nevelés-oktatásban a képzési és kimeneti követelményben, valamint a programtervben meghatározott időkeretet kell biztosítani a Nat követelményeinek megvalósítására. A programtervek egyrészt a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épülnek, másrészt a szakképző iskola közismereti és szakmai tárgyai együttesét figyelembe véve érvényesítik a műveltségterületek alapelveit, céljait és fejlesztési követelményeit.

8. Szakmai program

8.1. A szakmai munka célja

Iskolánk számára is nyilvánvaló, hogy a szakképzésben a XXI. században a munkaerőpiac gyorsan változó igényeinek való megfelelés jelenti a legnagyobb kihívást. A szakképzés cél- és feladatrendszere a munka világának a követelmény rendszeréhez igazodik. A képzési forma alapvetően figyelembe veszi az adott szakma társadalomban betöltött reális helyzetét és szerepét, továbbá a szakma vonatkozásában előre prognosztizálható változásokat. A szakmai háttérből kiindulva határozzuk meg a szakma gyakorlása során végzendő tevékenységeket és feladatokat, a tevékenységek elvégzéséhez szükséges képességeket és azok pedagógiai követelményeit és az értékelés rendszerét. A tanulók szakmai képességei a tevékenység végzése során fejleszthetők. Ezért fontos az elmélet és gyakorlat egységének megteremtése, a gyakorlatorientált képzés megvalósítása.

Célunk egy olyan sajátos arculattal rendelkező iskola megvalósítása, mely gyorsan alkalmazkodni tud a munkaerő-piaci kihívásokhoz. A vendéglátóipar, élelmiszeripar és a mezőgazdaság számára olyan szakemberek kibocsátása, akik képesek alkotó módon alkalmazni az iskolában gyűjtött bőséges ismereteket, továbbá alkalmassá váljanak a szakmai továbbfejlődésre és nagy részük a szakmai, iskolarendszerű továbbtanulásra. Felkészültségük tegye alkalmassá őket a fizikai szakmunkára, valamint irányító tevékenységre, a kis és középüzemek önálló megszerzésére, rentábilis működtetésére. Ismerjék a legújabb technikát, technológiákat. Általános műveltségüket erősítse az egyes tudományok szakmában való alkalmazási képessége (matematika, fizika, irodalom, történelem, kémia, biológia). Erkölcsi magatartásukban az „örök érvényű” emberi tisztesség, a humanitás, a nyíltság, a munka becsülete, a haza szeretete legyenek a meghatározók.

8.1.1. Szakmai képzés

Szakmai képzésünk célja, hogy az iskolai rendszerben folyó képzés során tanulóinkat felkészítsük az általuk választott Turizmus-vendéglátás, - kifutó rendszerben Vendéglátóipar - (cukrász, szakács), Élelmiszeripar (szőlész-borász), Mezőgazdaság és erdészet (kertésztechnikus, kertész) és Rendészet és közszolgálat (kifutó képzésünkben közszolgálati ügyintéző, új képzésben közszolgálati technikus) szakmacsoportba tartozó szakmai végzettségek megszerzésére.

Szakmai lehetőségeinket az intézményünk Alapító Okirata foglalja magában.

A 2019. évi LXXX., új szakképzési törvény és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szabályozza az intézményünkben 2020-2021 július 1. után indított képzéseinket.

Kifutó rendszerben kizárólag 2013. szeptember 01. után indult képzések folynak iskolánkban. Ezen szakmai képzésünket a 2011. évi CLXXXVII. törvény (Szakképzési törvény), valamint a vele összefüggő jogszabályok, rendeletek, dokumentumok szabályozzák: az „Országos Képzési Jegyzék”; a „Szakmai és Vizsgakövetelmények”; a központi „Szakképzési Kerettanterv”; az intézményi „Szakmai program”, valamint a „Komplex szakmai vizsgákra” vonatkozó szabályok. A Szakmai programunk készítése során a 30/2016 NGM rendeletet valamint a 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 5/2018. (VII. 9.) ITM rendeleteket vettük alapul. A szakmai képzések tartalmát, a képzés elindításától a képzés befejezéséig az indításkor érvényben lévő „intézményi szakmai program” határozza meg.

A 2020. július 1 után indított képzésinkre a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet XXXV. fejezetében (A vizsgák rendszere) leírtak az irányadók. (§ 257.- § 292.), valamint az egyes képzésekhez megjelent programtervek (PTT), képzési és kimeneti követelmények (KKK).

A szakmai vizsgákat a kifutó rendszerű képzéseinkben a 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet, valamint az egyes szakmákhoz tartozó részletes szakmai és vizsgakövetelmények (SZVK) szabályozzák.

Az új képzésekben az ágazati alapvizsgát illetve a szakmai vizsgát a szakmákhoz megjelent KKK-k követelményei határozzák meg. Ezeket minden egyes képzésnél szakmánként a Függelék tartalmazza.

Az intézményi szakmai program kötelezően a központi szakmai kerettanterven illetve az újonnan megjelent programterveken alapul. A kerettanterv modulokat, azon belül tantárgyakat és azok kötelező óraszámát is meghatározza, valamint a tantárgyi témakörök óraszámára is javaslatot tesz. Szakmai programunk ezektől csak az ún. „szabad sáv”, szabad időkeret felhasználásában tér el. Egyes képzések esetében, a központi kerettanterv „szabad sávot” (szabadon felhasználható szakmai óraszámot) engedélyez. Ezek célszerű felhasználásáról, elosztásáról az intézmény szakképzési munkaközössége közösen döntött. A „szabad sáv” időkeretét alapvetően a szabad sávval megnövelt óraszámú tantárgy ismereteinek gyakorlásához, elmélyítéséhez használjuk fel. A „szabad sáv” felhasználásának hatékonyságát a munkaközösség minden tanév végén értékeli, esetenként a következő indítandó osztály esetében megváltoztatja. Így előfordul, hogy ugyanazon szakma esetében két egymást követő év szakmai programja (kis mértékben) eltér egymástól.

Az új képzésekhez megjelent programtervek meghatározzák a szakmai képzéshez tartozó témaköröket és az órakeretet, de az intézményre bízzák az óraszámok tantárgyak közötti elosztását, a gyakorlati és elméleti oktatás arányának meghatározását. Iskolánkban a szakmai munkaközösség tagjai eddigi többéves tapasztalataikat felhasználva közösen készítették el azt az órahálót, képzési leírást, mely táblázatos formában az adott képzések leírásánál a függelékben találhatóak.

8.1.2. *A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj*

A szakképzési ösztöndíj célja a Kormány rendeletében meghatározott hiány-szakképesítések körébe tartozó, első szakképesítés megszerzésére irányuló, nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulók támogatása. A megyei fejlesztési és képzési bizottság megyénként legfeljebb 12, az adott megyében szakképzési ösztöndíjra jogosító hiány-szakképesítésre tesz javaslatot minden év március 31-ig. Az ösztöndíjjal támogatott szakmák köre ennek értelmében évről évre változhat. Az ösztöndíjat a hiányszakmában tanulóknak nem kell igényelni, az a 252/2016. (VIII. 24.) Korm. rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén „automatikusan jár” a tanuló részére (pl. megfelelő tanulmányi eredmény, igazolt hiányzások stb.). A rendelet előírja az iskola kötelességeit is (pl. adatkezelés, igénylés, utalás, elszámolás).

8.2. Szakgimnáziumi képzés

Iskolánkban **kifutó** szakgimnáziumi képzés keretében folyik a XXXVIII. RENDÉSZET ÉS KÖZSZOLGÁLAT ágazathoz tartozó 54 345 01 KÖZSZOLGÁLATI ÜGYINTÉZŐ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ az 52 345 04 KÖZSZOLGÁLATI ÜGYKEZELŐ mellék-szakképesítéssel.

A szakképzési törvény 2018. január 1-én hatályba lépett módosításai változást hoztak a szakgimnáziumi képzés tananyagtartalmának felépítésében. A változás keretében, a tanulók dönthetnek arról, hogy a tanult főszakképesítéshez kapcsolódó mellék-szakképesítést kívánják-e tanulni képzésük 11-12. évfolyamán. Ezért a szakmai képzés során a főszakképesítés kötelező tanulmányai mellett – iskolánk minden esetben két alternatív tanulási lehetőséget ajánl fel tanulóinak számára a szakmai tudás erősítése, szélesítése céljából. Egyikben biztosítja a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzés választásának lehetőségét. Ha a tanuló a mellék-szakképesítést nem választja, a tanuló szakmai kompetenciáit, tudását erősítő szakmai tartalmak tanulására adunk lehetőséget. Ez utóbbiak tantervét teljes egészében iskolánkban – a szabad sávhoz hasonlóan - az intézmény lehetőségeit és céljait figyelembe véve határozza meg. A mellék-szakképesítés tanulását választók a 12. évfolyam első félévét követően tesznek szakmai vizsgát a mellék-szakképesítésként választott szakmából. Ezért a tanterveket úgy kell kialakítani, hogy azok két fontos feltételnek eleget tegyenek. Egyrészt a mellék-szakképesítés tanulására a központi szakképzési kerettantervben meghatározott órák teljesítése a 12. évfolyam első félévének végére történjen meg,

másrészt a főszakképesítés tanulására a központi szakképzési kerettantervben meghatározott órák teljesítése a 12. évfolyam végére történjen meg.

Technikumi képzés: **felmenő rendszerben**, az új Szakképzési Törvény hatálya alatti képzési formában is szükségesnek tartjuk a korábbi Rendészet és közszolgálati képzést (közszolgálati technikus kimenettel), melyet az indokol, hogy biztosítsuk a rendvédelmi szervek intézményeinek utánpótlását. A rendészet után érdeklődő diákok pályaaorientációs képzésén túl bemutatjuk a rendészet, rendvédelem, honvédelem hazaszeretetének főbb állomásait, intézményesített kereteken belül. Meglátogatjuk az összes rendvédelmi állomást, (rendőrséget, tűzoltóságot, katasztrófavédelmet, büntetésvégrehajtást, kormányzati közszolgálatot) működés közben, és megismerkedünk az ott dolgozók munkájával.

Bevezetjük a Kertésztechnikus képzést is, melynek a korábbi kertész, valamint parképítő technikus képzéseinkből adódóan minden feltétele adott, és meggyőződésünk, hogy a környezetben fellelhető egyre nagyobb számú park, lakópark, épített kert rendbentartására egyre több szakembert igényel a munkaerőpiac, akiknek tudásszintje, gyakorlati háttértudása megfelel a tulajdonosok elvárásainak, igényeinek.

Mindkét képzés KKK-ját a szakmáknál a függelék tartalmazza.

8.3. Szakközépiskolai képzés

Iskolánkban **kifutó** rendszerben folyik a 2021-2022-es tanév végéig a Cukrász, Szakács és Szőlész-borász OKJ-s képzés, melyek közül mindhárom a 2016 után indított képzésekre vonatkozó követelményeknek és SZVK-nak megfelelő képzés,

Szakképző Iskolai képzés:

Az új, szakképző iskolai képzésen belül mindhárom szakma képzését folytatja iskolánk felmenő rendszerben is az új szakképzési törvény hatálya alatt, hiszen meggyőződésünk, hogy a munkaerőpiacon az ilyen szakirányban képzett fiatalok nagyon keresettek lesznek a jövőben is. Ha a régiót, a Balatont és környékét, mint fő turista desztinációt nézzük, szembeötlő a vendéglátó egységek (szállodák, panziók, cukrászdák) munkaerőigénye jól képzett szakemberekre, és ugyanezt mondhatjuk el a környék borászatairól (Balatonfüred-Csopaki Borvidék, Balaton-felvidéki Borvidék), valamint a környék számos családi borászatáról, ahol a szőlész-borász szakma végzett, jól képzett diákjai találnak munkát, illetve a több generáció óta a borászattal foglalkozó családoknál presztizs kérdés, hogy a fiatalok tovább vigyék a családi vállalkozást. Meggyőződésünk, hogy a kertész szakmát elvégzett diákjaink is az itt szerzett tartalmas tárgyi tudással és megfelelően felszerelt iskolai kertészetünkben végzett gyakorlatukkal, tapasztalataikkal keresett szakemberek lesznek a környéken.

8.4. A szakképzés feltételrendszere, szervezése

8.4.1. A szakképzés tárgyi feltételei

A szakképzési tevékenységhez rendelkezésre állnak tantermek, demonstrációs terem, laboratórium, tanműhelyek, tankonyhák, géppark. Törekszünk arra, hogy az adott szakképesítésekhez tartozó Szakmai és Vizsgáztatási Követelmény – az új rendszer szerint Képzési és Kimeneti Követelmények - eszközjegyzékében felsorolt valamennyi eszköz megfelelő minőségben és mennyiségben a szakképzés rendelkezésére álljon. Az intézmény él minden olyan pályázati lehetőséggel, amelynek segítségével a szakképzés tárgyi feltételrendszerét bővíteni, korszerűsíteni tudja. Kiemelten fontosnak tartjuk azt, hogy a fiatalok lehetőleg korszerű eszközökkel, technikával, technológiával ismerkedjenek meg a szakmai képzés során, olyan környezetben, amely lehetővé teszi a balesetmentes munkavégzést, valamint biztosítja a nyugodt, problémamentes ismeretelsajátítás és gyakorlás lehetőségét.

8.4.2. A szakképzés személyi feltételei:

Az elméleti és gyakorlati oktatást megfelelő végzettséggel és képzettséggel rendelkező pedagógus, illetve más szakember láthatja el főállásban, részmunkaidőben vagy óraadóként. A szakmai elméleti és gyakorlati tárgyat oktatók kiválasztása a Szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 30-32. paragrafusában megfogalmazott előírások, a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény előírásai, valamint az adott szakképesítés szakképzési kerettantervében illetve a Szakképzés 4.0 szakképzési törvény program tanterveiben meghatározott végzettségek, alkalmazási feltételek figyelembevételével történik.

8.4.3. Elméleti oktatás

Az iskolai rendszerű szakképzés az OKJ-ban meghatározott szakképesítés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai és vizsgakövetelmény, az új képzéseknél képzési és kimeneti követelmények és a szakképzési kerettanterv, az új képzéseknél programtantervek alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik.

8.4.4. Gyakorlati oktatás

A gyakorlati oktatás a szakmai képzésének az intézményben, vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezetnél, egyéb szervnél vagy szervezetnél folyó azon része, melynek célja a szakképesítéshez kapcsolódó munkatevékenységek gyakorlatban történő elsajátítása és a tanulók felkészítése a szakmai vizsga gyakorlati részére. Intézményünk tanulói évfolyamtól, szakmacsoporttól, ágazattól, szakképesítésektől függően eltérő óraszámokban teljesítenek kötelező szakmai gyakorlatokat. A szakmai gyakorlatok óraszámát alapvetően az adott képzésre vonatkozó óraterv, programtanterv, kkk határozza meg. A gyakorlatok teljesítése történhet az intézmény tanműhelyeiben, tankonyháiban, vagy együttműködési megállapodás alapján illetve tanulószerveződéssel külső gyakorlati helyszínen. A szakmai gyakorlatok megkezdése előtt a tanulók – a szabályoknak megfelelően - munkavédelmi oktatásban részesülnek. A szakmai gyakorlatok ismeretanyagáról, tapasztalatairól a tanulók gyakorlati naplót vezetnek.

8.5. Szakmai gyakorlatok lebonyolításának formái:

Órarend szerinti gyakorlatok: Évfolyamtól, szakmacsoporttól, ágazattól, szakképesítéstől függően, csoportbontásban, a gyakorlatvezető szakmai tanárok irányításával, tanmenet alapján folytatott gyakorlat. A gyakorlatok helyszínét a tanmenet alapján a szakmai tanárok határozzák meg.

Tanulószerveződéssel rendelkező tanulók gyakorlata: A tanuló szakmai gyakorlati képzése tanulószerveződés megkötésével is biztosítható. A tanulószerveződés a tanuló és a külső gyakorlati helyet biztosító gazdálkodó szervezet között jön létre. A tanulószerveződést lehetőleg minden év augusztus 15-ig kell megkötni. Tanulószerveződés esetén az intézmény folyamatosan kapcsolatot tart a gyakorlati helyet biztosító gazdálkodó szervezettel a szakképzési intézményegység vezető helyettesek, a szakképzési intézményegység vezetőn keresztül. A tanulószerveződés megkötésével, tartalmával, a tanulószerveződés alapján lebonyolított gyakorlati képzéssel kapcsolatban a kifutó képzéseknél a szakképzési törvény 35-55.§- tartalmazza az irányadó rendelkezéseket.

A 2020. július 1 után induló képzéseknél a 2019. évi LXXX. számú új szakképzési törvény XXIII. fejezetének 125. és 128. paragrafusa tartalmazza az irányadó rendelkezéseket.

8.5.1. Összefüggő gyakorlat

A kifutó szakközépiskolai diákoknak a 9. és 10. évfolyam után, a felmenő rendszerben bevezetett szakképző iskolai évfolyamokon tanuló diákoknak 10. évfolyamban, a szakgimnáziumi, illetve technikai tanulóknak 10- 11. évfolyamban a kerettantervek, programtantervek illetve a szakmai és vizsgáztatási követelmények, új képzéseinknél a képzési és kimeneti követelmények előírásainak megfelelően

összefüggő nyári gyakorlatot is teljesíteniük kell. Az összefüggő nyári gyakorlat teljesítése kötelező, a szakmai vizsga megkezdésének feltétele. A teljesített, igazolt gyakorlat idejére a tanulót a szakképzési törvény által meghatározott díjazás illeti meg.

8.5.2. Az ismeretek számonkérésének szabályai:

Az intézmény a pedagógiai programjában meghatározta az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményeit. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A szakképesítések tantárgyi rendszerét figyelembe véve, a tantárgyak kerülnek értékelésre. Abban az esetben, ha a tantárgy több tantárgyelemből áll, amelyek évközben külön-külön kerülnek értékelésre, a tantárgyelemek érdemjegyeit figyelembe véve, félévkor és év végén is tantárgyra vonatkozó osztályzatot kell kialakítani megfelelő súlyozás alkalmazásával. Szakmai elméletből egy félév során, tantárgyanként legalább három jegyet kell szereznie a tanulónak. Gyakorlatból havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni a tanuló munkáját.

8.5.3. Az intézmény magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az intézmény magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A továbbhaladást befolyásolja a tanuló esetleges szakmai elméleti és gyakorlati foglalkozásokról történő hiányzása is. A mulasztással kapcsolatos előírásokat a Szakképzési törvény 39-40. § -a tartalmazza.

8.5.4. Az intézmény által a szakképzésben szervezett vizsgák

Az intézmény a szakképzés tekintetében az alábbiakban felsorolt vizsgákat szervezi meg:

Kimenő rendszerű képzéseinknél a szakközépiskolai osztályokban 9. évfolyamban szintvizsgák, 11. évfolyamban komplex szakmai vizsgák, szakgimnáziumi képzésben 12. évfolyamban szakmai érettségi vizsgák.

Felmenő rendszerben bevezetett képzéseinknél: Technikumban 13. év végén szakmai érettségi vizsgák, Szakképző Iskolában 9. évfolyam végén Ágazati Alapvizsgák.

8.5.5. A szakmai képzés ingyenessége

Magyarországon az első, állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül – a Szakképzési törvényben valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott feltételekkel – ingyenesen biztosítja a szakközépiskolai tanulók számára. A második és további szakképesítés minden olyan, az iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett, az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít, és már meglévő, államilag elismert szakképesítés birtokában szerzik meg. Második és további szakképesítés szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben szerezhető szakképesítés. Második és további szakképesítés esetén a képzésben való részvételért tandíjat kell fizetni.

8.6. A tanulót megillető juttatások

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben - az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerinti - kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés,

munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező juttatások illetik meg. A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások is adhatók.

A tanulók pénzbeli juttatásának mértékét a kifutó rendszerű képzéseknél a Szakképzési törvény 63-65.§-ban rögzítettek határozzák meg.

A 2020. július 1 után induló képzéseknél a juttatásokat a 2019. évi LXXX. trv. 83. és 85. paragrafusai szabályozzák.

8.6.1. *A tankönyvek, tanulmányi segédletek, eszközök kiválasztásának elve*

Az oktatásban alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket és taneszközöket az adott szakképesítés, illetve az adott szakmai tantárgy oktatásában érintett pedagógus (ok) választják ki. A pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges egyéb tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg. Az iskolában kötelezően használandó tankönyvek, egyéb taneszközök kiválasztásánál maximálisan szem előtt tartjuk helyi tantervünket, a tantárgyi struktúránkkal való megfelelést, a több éven át való használhatóságukat, valamint az osztályok közötti átjárhatóságot. A szakképzéshez szükséges eszközökre vonatkozólag a szakképesítésekre vonatkozó szakmai és vizsgáztatási követelményekben szereplő eszközjegyzék az irányadó.

9. Záró rendelkezések

A pedagógiai program hatálya

- területi hatálya kiterjed: székhelyre, telephelyekre és gyakorlati oktatási helyekre,
- személyi hatálya kiterjed: az intézmény diákjaira, pedagógusaira, egyéb alkalmazottaira, és valamennyi szolgáltatását igénybe vevőre.

Hatályba lépés ideje

- 2020. július 1-től felmenő rendszerben, az Nkt. rendelkezései szerint.

A pedagógiai program érvényessége és felülvizsgálata

- jelen pedagógiai program a fenntartó által történő visszavonásig érvényes,
- a pedagógiai programot legalább négyévente teljes egészében felül kell vizsgálni,
- a program módosítására jogosult: fenntartó, főigazgató, legalább a nevelőtestület 75 %-a,
- a pedagógiai programot módosítani ugyanolyan eljárással lehet, mint ami szerint most azt bevezetjük.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- az iskola programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető,
- egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:
 - fenntartónál,
 - iskola irattárában,
 - igazgatóknál,
 - Kréta rendszerben
 - honlapon.

A pedagógiai program az általános középfokú oktatásra, a szakgimnáziumi, technikumi, szakközépiskolai és szakképző iskolai szakképzésre, a Köznevelési és Szakképzési keretben folyó oktatásra, az SNI tanulók integrált oktatására, valamint a köznevelési típusú sportiskolára vonatkozó hatályos jogszabályokkal együtt alkalmazható.

Az iskola nevelőtestülete (a diákönkormányzat és a szülői közösség véleményének kikérésével) – külön jegyzőkönyv szerint – elfogadta a többcélú köznevelési intézmény pedagógiai programját és 2020. július 1-jétől történő bevezetését.

Balatonfüred, 2020. június 25.

.....
igazgató

A Balatonfüredi Szent Benedek Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium pedagógiai programját a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság egyházi köznevelési intézményfenntartó képviselőjében a 2020/2021-es tanévtől jóváhagyom.

Pannonhalma, 2020. június 26.

.....
fenntartó